

Lege nr. 84 din 24 iulie 1995 . Legea învățământului (Republicată în Monitorul Oficial al României nr. 606 din 10 decembrie 1999)

TITLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. - Prezenta lege reglementează organizarea și funcționarea sistemului național de învățământ.

Art. 2. - În România învățământul constituie prioritate națională.

Art. 3. - (1) Învățământul urmărește realizarea idealului educațional, întemeiat pe tradițiile umaniste, pe valorile democrației și pe aspirațiile societății românești, și contribuie la păstrarea identității naționale.

(2) Idealul educațional al școlii românești constă în dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, în formarea personalității autonome și creative.

Art. 4. - (1) Învățământul are ca finalitate formarea personalității umane prin:

a) însușirea cunoștințelor științifice, a valorilor culturii naționale și universale;

b) formarea capacităților intelectuale, a disponibilităților afective și a abilităților practice prin asimilarea de cunoștințe umaniste, științifice, tehnice și estetice;

c) asimilarea tehnicilor de muncă intelectuală, necesare instruirii și autoinstruirii pe durata întregii vieți;

d) educarea în spiritul respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, al demnității și al toleranței, al schimbului liber de opinii;

e) cultivarea sensibilității față de problematica umană, față de valorile moral-civice, a respectului pentru natură și mediul înconjurător;

f) dezvoltarea armonioasă a individului prin educație fizică, educație igienico-sanitară și practicarea sportului;

g) profesionalizarea tinerei generații pentru desfășurarea unor activități utile, producătoare de bunuri materiale și spirituale.

(2) Învățământul asigură cultivarea dragostei față de țară, față de trecutul istoric și de tradițiile poporului român.

(3) Finalitățile școlii românești se realizează prin strategii și tehnici moderne de instruire și educare, susținute de științele educației și de practica școlară, conform obiectivelor fiecărui nivel de învățământ.

Art. 5. - (1) Cetățenii României au drepturi egale de acces la toate nivelurile și formele de învățământ, indiferent de condiția socială și materială, de sex, rasă, naționalitate, apartenență politică sau religioasă.

(2) Statul promovează principiile învățământului democratic și garantează dreptul la educație diferențiată, pe baza pluralismului educațional, în beneficiul individului și al întregii societăți.

(3) Statul promovează principiile educației permanente.

Art. 6. - Învățământul obligatoriu este de 9 clase. Frecventarea obligatorie a învățământului de 9 clase, forma de zi, încetează la vârsta de 17 ani.

Art. 7. - (1) Învățământul de stat este gratuit.

(2) Pentru unele activități se pot percepe taxe în condițiile stabilite de prezenta lege.

(3) Învățământul de stat este finanțat de la bugetul de stat și de la bugetele locale. Fondurile destinate învățământului sunt nominalizate distinct în bugetul de stat și în bugetele locale.

(4) Învățământul poate fi finanțat și direct de către agenți economici, precum și de alte persoane fizice sau juridice.

(5) Învățământul poate fi susținut prin burse, credite de studii, taxe, donații, sponsorizări, surse proprii și alte surse legale.

(6) Statul îi sprijină material, cu precădere, pe elevii și studenții care obțin rezultate foarte bune la învățătură și dovedesc aptitudini deosebite pentru formarea lor în domeniul unei profesii.

(7) Statul și alți factori interesați subvenționează activitățile de performanță, de nivel național și internațional, ale elevilor și studenților.

(8) Instituțiile și unitățile de învățământ sunt persoane juridice, cu excepția școlilor care au numai clasele I-IV.

Art. 8. - (1) Învățământul de toate gradele se desfășoară în limba română. Acesta se desfășoară, în condițiile prezentei legi, și în limbile minorităților naționale, precum și în limbi de circulație internațională.

(2) În fiecare localitate se organizează și funcționează unități, clase sau formații de studiu cu limba de predare română și, după caz, cu predarea în limbile minorităților naționale ori se asigură școlarizarea în limba maternă în cea mai apropiată localitate în care este posibil.

(3) Învățarea în școală a limbii române, ca limbă oficială de stat, este obligatorie pentru toți cetățenii români, indiferent de naționalitate. Planurile de învățământ trebuie să cuprindă numărul necesar de ore și, totodată, se vor asigura condițiile care să permită însușirea limbii oficiale de stat.

(4) Atât în învățământul de stat, cât și în cel particular documentele școlare și universitare oficiale, nominalizate prin ordin al ministrului educației naționale, se întocmesc în limba română. Celelalte înscrisuri școlare și universitare pot fi redactate în limba de predare.

(5) Unitățile și instituțiile de învățământ pot efectua și emite, la cerere, traduceri oficiale ale documentelor și ale altor înscrisuri școlare și universitare proprii.

Art. 9. - (1) Planurile-cadru ale învățământului primar, gimnazial, liceal și profesional includ Religia ca disciplină școlară, parte a trunchiului comun. Elevul, cu acordul părinților sau al tutorei legal instituit, alege pentru studiu religia și confesiunea.

(2) La solicitarea scrisă a părinților sau a tutorei legal instituit, elevul poate să nu frecventeze orele de religie. În acest caz situația școlară se încheie fără această disciplină. În mod similar se procedează și pentru elevul căruia, din motive obiective, nu i s-au asigurat condițiile pentru frecventarea orelor la această disciplină.

(3) Cultele recunoscute oficial de stat pot solicita Ministerului Educației Naționale organizarea unui învățământ teologic specific pregătirii personalului de cult și activității social-misionare a cultelor, numai pentru absolvenții învățământului gimnazial sau liceal, după caz, proporțional cu ponderea numerică a fiecărui cult în configurația religioasă a țării, potrivit recensământului oficial reactualizat. Înființarea și funcționarea acestui învățământ se fac potrivit legii.

(4) Cultele recunoscute de stat au dreptul de a înființa și administra propriile unități și instituții de învățământ particulare, conform legii.

(5) Curriculumul specific învățământului preuniversitar teologic se elaborează de către cultul respectiv, se avizează de Secretariatul de Stat pentru Culte și se aprobă de Ministerul Educației Naționale. Curriculumul învățământului preuniversitar particular, organizat de culte, altul decât cel teologic, se elaborează și se aprobă conform legii. Pentru învățământul superior curriculumul se elaborează și se aprobă potrivit legii.

Art. 10. - (1) Rețeaua unităților învățământului de stat este organizată și aprobată de Ministerul Educației Naționale, în colaborare și cu sprijinul administrației publice locale, în concordanță cu dinamica demografică și cu necesitățile de formare profesională, actuale și de perspectivă. Rețeaua instituțiilor învățământului de stat este organizată de Ministerul Educației Naționale conform legii.

(2) Autoritățile locale și agenții economici pot înființa și finanța unități școlare în condițiile legii.

(3) Ministerul Educației Naționale poate aproba organizarea de unități și instituții de învățământ în care predarea să se facă în limbi de circulație internațională, în condițiile prezentei legi. În aceste școli Limba și literatura română, Istoria românilor și Geografia României se predau și se examinează în limba română.

(4) Ministerul Educației Naționale poate aproba organizarea de unități de învățământ sau de clase constituite din elevi capabili de performanțe.

(5) În condițiile prezentei legi se pot organiza unități de învățământ cu predarea în limba română pe lângă oficiile diplomatice și instituțiile culturale ale României în străinătate.

(6) Ministerul Educației Naționale, în colaborare cu Ministerul Afacerilor Externe, are obligația să sprijine învățământul în limba maternă în țările în care trăiesc români, cu respectarea legislației statului respectiv.

Art. 11. - (1) Învățământul nu se subordonează scopurilor și doctrinelor promovate de partide sau de alte formațiuni politice.

(2) În unitățile și în spațiile de învățământ se interzic crearea și funcționarea partidelor sau altor formațiuni politice, precum și desfășurarea activităților de organizare și propagandă politică.

(3) În învățământ se interzice prozelitismul religios.

(4) În spațiile destinate procesului de învățământ, în unități de cercetare științifică, biblioteci, edituri și tipografii ale instituțiilor de învățământ, în cămine, internate, cantine, cluburi, case de cultură ale studenților, case ale corpului didactic, case universitare, tabere școlare, baze și complexe cultural-sportive, palate și cluburi ale copiilor și elevilor sunt interzise activitățile care încalcă normele generale de moralitate, primejduind sănătatea fizică sau psihică a tineretului.

Art. 12. - (1) Ministerul Educației Naționale, pe baza consultării celorlalte instituții și ministere interesate, proiectează, fundamentează și aplică strategia globală a învățământului, stabilește obiectivele sistemului de învățământ în ansamblul său, precum și obiectivele educaționale pe niveluri și profiluri de învățământ.

(2) Organizarea și conținutul învățământului nu pot fi structurate după criterii exclusiviste și discriminatorii de ordin ideologic, politic, religios sau etnic. Nu sunt considerate a fi structurate după criterii exclusiviste și discriminatorii unitățile și instituțiile de învățământ create din nevoi de ordin religios sau lingvistic, în care predarea corespunde alegerii părinților sau a tutorilor legal instituiți ai elevilor.

(3) Ministerul Educației Naționale, consultând factorii interesați în organizarea unor forme și tipuri specifice de învățământ, răspunde de elaborarea curriculumului: planuri de învățământ, programe și manuale școlare pentru învățământul preuniversitar. În învățământul superior curriculumul se stabilește conform autonomiei universitare și standardelor naționale.

Art. 13. - Autonomia universitară este garantată.

Art. 14. - (1) În sistemul național de învățământ, de stat și particular, pot fi inițiate și organizate alternative educaționale, cu acordul Ministerului Educației Naționale, conform legii.

(2) Evaluarea și acreditarea alternativelor educaționale se fac de Ministerul Educației Naționale, potrivit legii.

TITLUL II

Sistemul național de învățământ

CAPITOLUL I

Dispoziții comune

Art. 15. - (1) Sistemul național de învățământ este constituit din ansamblul unităților și instituțiilor de învățământ de diferite tipuri, niveluri și forme de organizare a activității de instruire și educare.

(2) Sistemul național de învățământ cuprinde unități și instituții de învățământ, de stat și particulare.

(3) Privatizarea instituțiilor și a unităților de învățământ de stat este interzisă.

(4) Învățământul este organizat pe niveluri, asigurând coerența și continuitatea instruirii și educației, în concordanță cu particularitățile de vârstă și individuale.

(5) Sistemul național de învățământ cuprinde:

a) învățământul preșcolar: grupa mică; grupa mijlocie; grupa mare, pregătitoare pentru școală;

b) învățământul primar: clasele I-IV;

c) învățământul secundar: învățământul gimnazial, secundar inferior, clasele V-IX; învățământul liceal, secundar superior, clasele X-XII/XIII; învățământul profesional: anii I-II/III;

d) învățământul postliceal;

e) învățământul superior: învățământul universitar și învățământul postuniversitar;

f) educația permanentă.

(6) Învățământul preșcolar, primar, gimnazial, profesional, liceal și postliceal formează învățământul preuniversitar.

(7) Învățământul preuniversitar este subordonat, prin inspectoratele școlare, Ministerului Educației Naționale, iar învățământul superior este coordonat de Ministerul Educației Naționale, cu respectarea autonomiei universitare.

(8) Formele de organizare a învățământului sunt: învățământ de zi, seral, cu frecvență redusă și învățământ la distanță.

(9) În sistemul educației permanente se poate practica învățământul prin corespondență sau la distanță.

(10) Învățământul obligatoriu, care cuprinde învățământul primar și gimnazial, este învățământ de zi. În mod excepțional, învățământul gimnazial se poate organiza și ca învățământ seral, cu frecvență redusă sau la distanță, pentru persoanele care au depășit cu mai mult de 2 ani vârsta corespunzătoare clasei.

(11) În sistemul de învățământ pot funcționa unități-pilot, experimentale și de aplicație.

(12) În raport cu condițiile existente pot funcționa grupuri școlare în care se organizează învățământ profesional, liceal și postliceal, cu o conducere unică.

(13) În cadrul sistemului național de învățământ, sub coordonarea și controlul Ministerului Educației Naționale, se pot înființa și pot funcționa, conform legii, structuri de învățământ organizate prin cooperare între unități și instituții din țară și din străinătate, pe baza unor acorduri interguvernamentale.

Art. 16. - (1) Sistemul național de învățământ are caracter deschis. În învățământul preuniversitar trecerea elevilor de la o unitate școlară la alta, de la un profil la altul și de la o filieră la alta este posibilă în condițiile stabilite prin regulament al Ministerului Educației Naționale. În învățământul superior caracterul deschis este asigurat prin Carta universitară.

(2) Elevii și studenții cu aptitudini și performanțe școlare excepționale pot promova 2 ani de studii într-un an școlar sau universitar.

Art. 17. - (1) Ministerul Educației Naționale, inspectoratele școlare și autoritățile administrației publice locale asigură condițiile necesare pentru ca elevii să frecventeze cursurile primare și gimnaziale, de regulă, în localitățile în care aceștia domiciliază.

(2) În situații justificate elevilor din învățământul primar și gimnazial, școlarizați într-o altă localitate, li se asigură, după caz, servicii de transport, masă și internat, cu sprijinul Ministerului Educației Naționale, al autorităților administrației publice locale, al agenților economici, al comunităților locale, al societăților de binefacere, al altor persoane juridice sau fizice.

CAPITOLUL II

Învățământul preșcolar

Art. 18. - (1) Învățământul preșcolar se organizează pentru copii în vârstă de 3-7 ani, în grădinițe de copii cu program normal, prelungit și săptămânal.

(2) Grădinițele se înființează de către inspectoratele școlare.

(3) Agenții economici și alte persoane juridice, precum și persoanele fizice pot înființa și finanța grădinițe, cu acordul inspectoratelor școlare, în condițiile legii.

Art. 19. - Pentru asigurarea continuității între învățământul preșcolar și cel primar se instituie și se vor generaliza treptat grupele pregătitoare pentru școală, cuprinzând copiii în vârstă de 5-6 (7) ani. Costurile școlarizării vor fi suportate de către Ministerul Educației Naționale.

CAPITOLUL III

Învățământul primar

Art. 20. - (1) Învățământul primar se organizează ca învățământ de zi și funcționează, de regulă, cu program de dimineață, în cadrul școlilor cu clasele I-IV, I-IX sau I-XII/XIII.

(2) În clasa I sunt înscriși copiii care împlinesc vârsta de 7 ani în anul calendaristic respectiv.

(3) La cererea părinților sau a susținătorilor legali pot fi înscriși în clasa I și copiii care împlinesc vârsta de 6 ani până la data începerii anului școlar, dacă dezvoltarea lor psihosomatică este corespunzătoare.

(4) Ministerul Educației Naționale poate aproba organizarea unor clase constituite din copii care, din diferite motive, nu au absolvit până la vârsta de 14 ani primele patru clase ale învățământului obligatoriu.

CAPITOLUL IV

Învățământul secundar

Secțiunea 1

Învățământul gimnazial

Art. 21. - Învățământul gimnazial funcționează în cadrul școlilor cu clasele I-IX, I-XII/XIII sau XII/XIII, după caz.

Art. 22. - (1) Studiile gimnaziale se încheie cu susținerea unui examen național de capacitate, structurat pe baza

unei metodologii elaborate de Ministerul Educației Naționale și date publicității până la data începerii anului școlar, la Limba și literatura română, Matematică și la o probă din Istoria românilor sau Geografia României. Elevii aparținând minorităților naționale, care frecventează cursurile gimnaziale în limba maternă, susțin și o probă la Limba și literatura maternă.

(2) În caz de nepromovare a examenului de capacitate, acesta poate fi susținut în oricare dintre sesiunile ulterioare.

(3) Elevilor care promovează examenul de capacitate li se acordă certificat de capacitate. Celor care nu promovează examenul de capacitate li se eliberează, la cerere, copie de pe foaia matricolă.

Secțiunea a 2-a

Învățământul liceal

Art. 23. - (1) Învățământul liceal cuprinde clasele X-XII/XIII, învățământ de zi, și clasele X-XIII/XIV, învățământ seral, cu frecvență redusă sau la distanță.

(2) Rețeaua liceelor de stat este aprobată de Ministerul Educației Naționale, la propunerea inspectoratelor școlare, cu consultarea altor factori interesați, și ca rezultat al evaluării instituționale realizate de Comisia Națională de Evaluare Instituțională. Rețeaua se publică înaintea examenului de capacitate; numărul de locuri și de clase se aprobă anual, în funcție de cerințele locale și naționale.

(3) Învățământul liceal seral, cu frecvență redusă și la distanță poate funcționa, în condițiile legii, în unități de învățământ stabilite de inspectoratele școlare.

Art. 24. - (1) Învățământul liceal funcționează, de regulă, cu următoarele filiere și profiluri:

a) filiera teoretică, cu profilurile umanist și real;

b) filiera tehnologică, cu profilurile tehnic, servicii, exploatarea resurselor naturale și protecția mediului;

c) filiera vocațională, cu profilurile militar, teologic, sportiv, artistic și pedagogic.

(2) Liceele se organizează cu unul sau mai multe profiluri. În cadrul acestor profiluri se pot organiza, cu aprobarea Ministerului Educației Naționale, clase cu specializări mai restrânse și clase speciale pentru elevi cu aptitudini și performanțe excepționale.

(3) La liceele care, pe lângă diploma de bacalaureat, eliberează și certificat de competențe profesionale, durata studiilor poate fi de 4 ani și este stabilită de Ministerul Educației Naționale.

(4) Ministerul Educației Naționale poate restructura profilurile și specializările în raport cu dinamica profesiilor și a ocupațiilor de pe piața forței de muncă.

Art. 25. - (1) Admiterea elevilor în învățământul liceal se face pe baza criteriilor stabilite prin metodologia elaborată de Ministerul Educației Naționale, care se dă publicității la începutul anului școlar precedent admiterii.

(2) La admiterea în învățământul liceal se pot înscrie absolvenții învățământului gimnazial, cu certificat de capacitate.

(3) Înscrierea la admiterea în învățământul liceal, cursuri de zi, se poate face în primii 2 ani de la absolvirea gimnaziului, dacă la data începerii anului școlar elevul nu a depășit vârsta de 18 ani.

Art. 26. - (1) Studiile liceale se încheie cu un examen național de bacalaureat, diversificat în funcție de filieră, profil, specializare și de opțiunea elevului.

(2) Examenul național de bacalaureat constă în susținerea a două, respectiv trei probe comune și a trei probe diferențiate, în funcție de filieră și de profil.

A. Probele comune sunt:

a) Limba și literatura română, scris și oral;

b) una dintre limbile moderne de circulație internațională studiate în liceu;

c) Limba maternă, scris și oral, pentru elevii care au urmat studiile liceale într-o limbă a minorităților naționale; limba și literatura într-o limbă de circulație internațională, pentru elevii care au urmat studiile liceale cu limba de predare în limba de circulație internațională respectivă.

B. Probele de examen, diferențiate în funcție de filieră, profil, specializare și de opțiunea elevului, sunt:

Filiera teoretică

a) Profil umanist:

1. Istorie sau Geografie;

2. o probă la alegere din aria curriculară, corespunzător specializării;

3. o probă la alegere dintre disciplinele din celelalte arii curriculare, alta decât cele susținute anterior.

b) Profil real:

1. Matematică;

2. o probă la alegere din aria curriculară, corespunzător specializării;

3. o probă la alegere dintre disciplinele din celelalte arii curriculare, alta decât cele susținute anterior.

Filiera tehnologică

a) Matematică, pentru toate profilurile și specializările;

b) o probă la alegere din aria curriculară "tehnologii", în funcție de specializarea aleasă de elev;

c) o probă la alegere dintre disciplinele din celelalte arii curriculare, alta decât cele alese anterior.

Filiera vocațională

a) Istorie sau Geografie ori o disciplină socio-umană, respectiv Matematică sau științe, în funcție de profil;

b) o probă la alegere din ariile curriculare specifice profilului și specializării; ariile curriculare sunt stabilite de comun acord de Ministerul Educației Naționale și ministerele interesate;

- c) o probă la alegere dintre disciplinele din celelalte arii curriculare, alta decât cele alese anterior.
- (3) Pentru filierele tehnologică și vocațională studiile liceale se pot încheia și cu un examen de certificare a competențelor profesionale, separat de examenul de bacalaureat, în condițiile legii.
- (4) Lista cuprinzând probele de examen, conținutul programelor și modul de desfășurare a bacalaureatului și a examenului de certificare a competențelor profesionale se stabilesc prin metodologie, aprobată de Ministerul Educației Naționale, și se dau publicității până la data începerii anului școlar precedent examenului.
- (5) La întocmirea listei cuprinzând probele de examen și la stabilirea conținutului programelor de bacalaureat pot fi consultate și instituțiile de învățământ superior.
- (6) În cazul întreruperii studiilor se recunoaște fiecare an școlar promovat. La cerere, se eliberează un document de certificare a studiilor efectuate.

Art. 27. - (1) Examenul de bacalaureat se susține în fața unei comisii stabilite de inspectoratul școlar. Comisia este condusă de un președinte, numit de Ministerul Educației Naționale dintre cadrele didactice universitare de predare, având titlul științific de doctor.

(2) În decursul unui an școlar se organizează două sesiuni de bacalaureat. Rezultatele examenului de bacalaureat sunt publice.

(3) Comisiile sunt alcătuite din profesori de la alte licee decât cele în care se susține bacalaureatul.

(4) Numărul comisiilor și numărul unităților de învățământ în care se desfășoară examenul de bacalaureat se stabilesc de Ministerul Educației Naționale.

(5) Candidații proveniți din învățământul de stat pot susține examenul de bacalaureat și examenul de certificare a competențelor profesionale, fără taxă, de cel mult două ori. Prezentările ulterioare la aceste examene sunt condiționate de achitarea unor taxe stabilite de Ministerul Educației Naționale, potrivit legii.

(6) La fiecare prezentare candidații susțin examenul de bacalaureat integral.

Art. 28. - (1) În urma promovării examenului de bacalaureat absolventului i se eliberează diploma de bacalaureat. Eliberarea certificatului de competențe profesionale nu este condiționată de promovarea examenului de bacalaureat.

(2) Absolvenților de liceu fără diplomă de bacalaureat li se eliberează, la cerere, certificat de absolvire și copie de pe foaia matricolă.

(3) Absolvenții care au promovat toate clasele liceale cu medii generale de minimum 9,50, iar la bacalaureat au obținut media 10, primesc diplomă de merit.

Secțiunea a 3-a

Învățământul profesional

Art. 29. - Învățământul profesional se organizează ca învățământ de zi sau seral, prin școli profesionale și școli de ucenici. Aceste școli pot funcționa independent sau pe lângă grupuri școlare.

Art. 30. - (1) Rețeaua învățământului profesional este organizată de Ministerul Educației Naționale, cu consultarea factorilor interesați.

(2) Rețeaua învățământului profesional, meseriile pentru care se școlarizează și numărul de locuri aferente se dau publicității cu 6 luni înainte de începerea anului școlar.

(3) Planurile-cadru de învățământ și programele școlare se elaborează și se aprobă de Ministerul Educației Naționale, cu consultarea factorilor interesați, pe baza standardelor de pregătire profesională și, după caz, a standardelor ocupaționale.

Art. 31. - (1) La școlile profesionale se pot înscrie absolvenți de gimnaziu cu certificat de capacitate. (2) Durata studiilor în școlile profesionale este de 2-3 ani.

(3) Admiterea în școlile profesionale se face pe bază de probe stabilite de unitățile de învățământ respective, cu consultarea factorilor interesați. Conținutul probelor de admitere se stabilește de unitățile de învățământ.

Art. 32. - ^acolile profesionale organizează, la cererea factorilor interesați, pe bază de contract, cursuri de calificare și de conversie profesională, cu respectarea standardelor ocupaționale.

Art. 33. - (1) La școlile de ucenici se pot înscrie absolvenții de gimnaziu, cu sau fără certificat de capacitate. Pregătirea prin școlile de ucenici vizează însușirea unor deprinderi preponderent practice, conforme standardelor ocupaționale.

(2) Durata studiilor în școlile de ucenici este de 1-2 ani. Structura anului școlar este adaptată specificului pregătirii în meserie.

(3) ^acolile de ucenici funcționează, de regulă, în cadrul școlilor profesionale sau al grupurilor școlare. La cererea factorilor interesați, ucenicia se poate efectua și direct la locul de muncă al întreprinzătorilor privați, potrivit reglementărilor stabilite de Ministerul Educației Naționale.

(4) Admiterea în școlile de ucenici se face prin testări specifice meseriei.

Art. 34. - (1) Cursurile școlii profesionale se încheie cu examen de absolvire. Pregătirea prin școlile de ucenici se încheie cu susținerea unei probe practice pentru certificarea pregătirii profesionale.

(2) Sistemul de certificare a pregătirii prin învățământul profesional se organizează în baza reglementărilor comune ale Ministerului Educației Naționale și ale Ministerului Muncii și Protecției Sociale.

Art. 35. - Organizarea învățământului profesional, admiterea și examenul de absolvire sunt reglementate de Ministerul Educației Naționale, prin metodologie specifică.

Art. 36. - (1) Elevii învățământului profesional cu certificat de capacitate pot urma, în paralel, studiile liceale la forma de învățământ seral, învățământ cu frecvență redusă sau învățământ la distanță, în urma admiterii, în

condițiile prezentei legi.

(2) Absolvenții școlilor profesionale pot urma studiile liceale în urma admiterii, în condițiile prezentei legi. Aceștia li se poate recunoaște parțial pregătirea dobândită în școala profesională, conform metodologiei elaborate de Ministerul Educației Naționale.

CAPITOLUL V

Învățământul de artă și învățământul sportiv

Art. 37. - (1) Învățământul de artă și învățământul sportiv se organizează pentru elevii cu aptitudini în aceste domenii.

(2) Unitățile în care se organizează învățământul de artă și învățământul sportiv se aprobă de Ministerul Educației Naționale, la propunerea inspectoratelor școlare.

Art. 38. - În învățământul de artă și în învățământul sportiv:

a) școlarizarea se realizează, de regulă, începând cu clasele primare;

b) probele de admitere cuprind testarea aptitudinilor specifice;

c) planurile-cadru de învățământ sunt adaptate profilului;

d) studiul disciplinelor de specialitate se realizează pe grupe sau individual, potrivit criteriilor stabilite de Ministerul Educației Naționale;

e) examenul de capacitate include și o probă practică, specifică domeniului artistic sau sportiv studiat;

f) programele școlare pentru învățământul liceal de artă și învățământul liceal sportiv respectă obiectivele stabilite pentru profilul respectiv.

Art. 39. - Pentru fiecare profil al învățământului de artă și al învățământului sportiv se eliberează certificat de capacitate, respectiv diplomă de bacalaureat, care atestă specialitatea absolvită. Pentru anumite specializări pot fi eliberate și certificate de competențe profesionale.

Art. 40. - (1) Pentru activitatea sportivă și artistică de performanță Ministerul Educației Naționale poate organiza cluburi școlare, școli și licee cu program sportiv sau de artă, integrat sau suplimentar.

(2) Pentru sprijinirea activității sportive și artistice de performanță Ministerul Educației Naționale organizează tabere sportive sau de creație artistică, concursuri sportive sau artistice, campionate școlare, festivaluri; acordă burse și alte forme de sprijin material.

(3) Ministerul Tineretului și Sportului, Ministerul Culturii și celelalte ministere interesate au obligația să sprijine financiar și material activitățile de performanță în domeniul sportului și al artelor.

CAPITOLUL VI

Învățământul special

Art. 41. - (1) Învățământul special se organizează de Ministerul Educației Naționale, pentru preșcolarii și elevii cu deficiențe mintale, fizice, senzoriale, de limbaj, socioafective și de comportament sau cu deficiențe asociate, în scopul instruirii și educării, al recuperării și integrării lor sociale.

(2) Integrarea școlară a copiilor cu cerințe educative speciale se realizează prin unități de învățământ special, în grupe și clase speciale din unități preșcolare și școlare obișnuite, sau în unități de învățământ obișnuite, inclusiv în unități cu predare în limbile minorităților naționale.

(3) Învățământul special primar și gimnazial este obligatoriu și are durata, după caz, de 9 sau 10 ani.

Art. 42. - (1) Învățământul special este gratuit.

(2) Învățământul special este organizat ca învățământ de zi. În cazuri deosebite acesta se poate organiza și sub alte forme.

(3) Unitățile de învățământ special pot beneficia de sprijinul instituțiilor de protecție socială, al altor organizații de stat și particulare, al societăților de binefacere, al persoanelor fizice sau juridice din țară și din străinătate, pentru stimulare, compensare și recuperare a handicapului.

Art. 43. - Tipul și gradul handicapului copilului se stabilesc de comisii de expertiză, interșcolare și județene, subordonate inspectoratelor școlare.

Art. 44. - Învățământul special dispune de planuri de învățământ, programe școlare, manuale și metodologii didactice alternative, elaborate în funcție de tipul și gradul handicapului și aprobate de Ministerul Educației Naționale.

Art. 45. - (1) În învățământul preșcolar și primar, în funcție de evoluția copilului, se pot face propuneri de reorientare operativă dinspre școala specială spre școala de masă și invers sau dinspre căminul-școală spre școala specială și invers.

(2) Propunerea de reorientare se face de către cadrul didactic care a lucrat cu copilul în cauză și de către psihologul școlar. Hotărârea de reorientare se ia de către comisia de expertiză, cu acordul familiei sau al susținătorului legal.

(3) Copiii cu cerințe educative speciale, care nu au putut fi reorientați spre învățământul de masă, inclusiv în clase speciale, continuă procesul de educație în unități ale învățământului special primar, gimnazial, profesional, liceal și postliceal, diferențiat după tipul și gradul handicapului.

Art. 46. - Ministerul Muncii și Protecției Sociale, împreună cu alte organisme guvernamentale sau neguvernamentale cu preocupări în domeniu, asigură integrarea în viața activă, în forma corespunzătoare de muncă, a absolvenților învățământului special, potrivit calificării obținute și în condițiile prevăzute de legislația în vigoare.

CAPITOLUL VII

Unități conexe ale învățământului preuniversitar

Art. 47. - (1) La nivelul învățământului preșcolar, primar și gimnazial, pe lângă unele unități de învățământ reprezentative în zona respectivă se organizează centre logopedice interșcolare, coordonate de inspectoratele școlare, ca structuri de învățământ special integrat.

(2) Centrele logopedice interșcolare funcționează cu profesori logopezi, având calificarea în psihopedagogie specială, psihologie sau pedagogie; aceștia au și obligația să îndrume educatoarele, învățătorii și institutorii în metodică dezvoltării și corectării limbajului celor care prezintă tulburări de vorbire.

(3) Pentru copiii cu boli cronice Ministerul Educației Naționale organizează, după caz, grupe sau clase în cadrul unităților sanitare respective.

Art. 48. - (1) Protecția copilului aflat în dificultate este realizată conform legii.

(2) Stabilirea conținuturilor educative ale activităților specifice, a metodologiilor didactice, formarea, pregătirea și perfecționarea personalului responsabil cu instrucția și educația în cadrul centrelor de plasament și de primire a copilului, din cadrul serviciilor publice specializate pentru protecția copilului, sunt de competența Ministerului Educației Naționale.

Art. 49. - (1) În județe și în municipiul București funcționează centre sau cabinete de asistență psihopedagogică; acestea asigură și activitatea de orientare școlară și profesională.

(2) Regulamentul de funcționare a acestor centre sau cabinete se stabilește prin ordin al ministrului educației naționale.

Art. 50. - (1) În fiecare județ și în municipiul București funcționează Casa corpului didactic, subordonată inspectoratului școlar.

(2) Structura și atribuțiile Casei corpului didactic se stabilesc prin regulament elaborat de Ministerul Educației Naționale.

CAPITOLUL VIII

Învățământul postliceal

Art. 51. - (1) Învățământul postliceal de stat se organizează de Ministerul Educației Naționale, din proprie inițiativă sau la cererea agenților economici și a altor instituții interesate.

(2) Nomenclatorul specializărilor și al grupelor de specializări se stabilește de Ministerul Educației Naționale, împreună cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale, la propunerea factorilor interesați.

(3) ^acolarizarea în cadrul acestui tip de învățământ este finanțată de solicitanți, persoane fizice sau juridice, prin contract încheiat cu unitatea de învățământ care asigură școlarizarea.

(4) ^acolile de maiștri sunt școli postliceale.

(5) Învățământul postliceal are o durată de 1-3 ani.

Art. 52. - (1) Admiterea în învățământul postliceal se face în conformitate cu criteriile generale stabilite de Ministerul Educației Naționale, pe baza unei metodologii elaborate de unitatea de învățământ, cu consultarea factorilor interesați.

(2) Au dreptul să se înscrie în învățământul postliceal, în condițiile alin. (1), absolvenții de liceu, cu sau fără diplomă de bacalaureat.

(3) Numărul de locuri pentru învățământul postliceal de stat se stabilește în condițiile art. 51 alin. (3), se aprobă de inspectoratul școlar și se comunică Ministerului Educației Naționale.

Art. 53. - (1) Învățământul postliceal se încheie cu examen de absolvire, reglementat de Ministerul Educației Naționale prin metodologie specifică, elaborată cu consultarea factorilor interesați.

(2) Promovarea examenului de absolvire dă dreptul la obținerea unui certificat de competențe profesionale.

(3) În cazul nepromovării examenului de absolvire, acesta mai poate fi susținut în oricare altă sesiune, cu acoperirea cheltuielilor de examinare de către absolvenți.

Art. 54. - Prin hotărâre a Guvernului se stabilesc, anual, obligațiile statului referitoare la învățământul postliceal.

CAPITOLUL IX

Învățământul superior

Art. 55. - (1) Învățământul superior se realizează prin instituții de învățământ: universități, institute, academii de studii și școli de studii postuniversitare.

(2) Misiunea instituțiilor de învățământ superior este de învățământ și de cercetare sau numai de învățământ.

Art. 56. - (1) Înființarea instituțiilor de învățământ superior se face prin lege, în baza procedurilor prevăzute de Legea nr. 88/1993.

(2) Înființarea și funcționarea facultăților, a colegiilor și specializărilor universitare se fac potrivit legii.

(3) Înființarea departamentelor universitare se aprobă de senatele universitare.

(4) Înființarea departamentelor universitare pentru pregătirea personalului didactic se aprobă de Ministerul Educației Naționale, la propunerea senatelor universitare.

Secțiunea 1

Organizarea învățământului universitar

Art. 57. - Învățământul universitar are caracter deschis și se organizează sub formă de:

- a) învățământ universitar de scurtă durată;
- b) învățământ universitar de lungă durată.

Art. 58. - (1) Învățământul universitar de stat este gratuit, pentru cifra de școlarizare aprobată anual de Guvern,

și cu taxă, conform legii.

(2) În învățământul universitar de stat gratuit se percep taxe pentru: depășirea duratei de școlarizare prevăzute de lege, admiteri, înmatriculări, reinmatriculări, repetarea examenelor și a altor forme de verificare, care depășesc prevederile planurilor de învățământ. De asemenea, se pot percepe taxe și pentru activități neincluse în planul de învățământ, conform metodologiei aprobate de senatul universitar.

(3) Cuantumul taxelor și scutirea de la plata acestora se stabilesc de senatele universitare.

Art. 59. - (1) Pot participa la admiterea în învățământul universitar absolvenții de liceu cu diplomă de bacalaureat. Organizarea admiterii este de competența fiecărei instituții de învățământ superior, pe baza criteriilor generale stabilite de Ministerul Educației Naționale. Admiterea se poate organiza în două sesiuni.

(2) Absolvenții de liceu cu diplomă de bacalaureat, care au obținut în unul din ultimii 2 ani de studii distincții la olimpiade școlare internaționale, la concursuri artistice sau sportive de nivel continental, mondial sau olimpic, au dreptul de a se înscrie în învățământul universitar fără susținerea admiterii.

(3) Absolvenții de liceu cu diplomă de bacalaureat, care au obținut, în cel puțin unul din ultimii 2 ani de studii, premii la olimpiade școlare, la concursuri artistice sau sportive, de nivel național sau pe grupe de țări, pot fi admiși în învățământul universitar, conform criteriilor generale stabilite de Ministerul Educației Naționale și criteriilor specifice elaborate de senatele universitare.

(4) În învățământul universitar de stat condițiile de admitere, rețeaua și cifrele de școlarizare se fac publice cu cel puțin 6 luni înainte de începerea anului universitar.

Art. 60. - (1) Activitatea didactică se poate organiza în următoarele forme: de zi, seral, cu frecvență redusă și la distanță. Formele de învățământ seral, cu frecvență redusă și la distanță pot fi organizate de instituțiile de învățământ superior care au cursuri de zi.

(2) Durata studiilor în învățământul universitar seral și în cel cu frecvență redusă este mai mare cu un an decât cea prevăzută pentru învățământul de zi. Durata studiilor în învățământul universitar la distanță se reglementează prin hotărâre a Guvernului.

(3) Diplomele și certificatele de studii eliberate de instituțiile de învățământ superior, în condițiile legii, pentru aceeași specializare sunt echivalente, indiferent de forma de învățământ absolvită.

(4) Nomenclatorul specializărilor și al grupelor de specializări se stabilește de Ministerul Educației Naționale împreună cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale, cu consultarea Consiliului Național de Evaluare Academică și Acreditare, a instituțiilor de învățământ superior și a altor factori interesați.

(5) Absolvenții cu diplomă de licență pot urma o a doua specializare, în condițiile stabilite în Carta universitară.

(6) Absolvenții cu diplomă ai colegiilor universitare pot urma o a doua specializare în cadrul învățământului universitar de scurtă durată, în condițiile stabilite în Carta universitară.

Art. 61. - (1) În instituțiile de învățământ superior pot fi înscriși și studenți străini, în conformitate cu prevederile legale.

(2) Cetățenii străini care studiază în România în învățământul superior de stat, cu excepția celor care beneficiază de burse din partea statului român, plătesc taxe de școlarizare stabilite anual prin hotărâre a Guvernului.

Secțiunea a 2-a

Învățământul universitar de scurtă durată

Art. 62. - Învățământul universitar de scurtă durată este de 3 ani, cu excepția cazului prevăzut la art. 64 alin. (2), și este organizat în colegii universitare, în cadrul instituțiilor de învățământ universitar de lungă durată.

Art. 63. - (1) Admiterea în colegiile universitare se face pe baza criteriilor prevăzute pentru învățământul universitar de lungă durată.

(2) Studiile în învățământul universitar de scurtă durată de încheie cu examen de absolvire, organizat pe baza criteriilor elaborate de Ministerul Educației Naționale și a unei metodologii stabilite de senatele universitare.

Absolvenții primesc diplome în care se specifică domeniul specializării dobândite.

(3) Absolvenții care nu au promovat examenul menționat la alin. (2) primesc, la cerere, un certificat de studii universitare de scurtă durată și o copie de pe foaia matricolă. Ei mai pot susține examenul de absolvire în oricare altă sesiune, cu acoperirea cheltuielilor de examinare stabilite de senatul universitar.

Art. 64. - (1) Colegiile universitare cu profil pedagogic asigură pregătirea de institutori pentru învățământul preșcolar și primar; aceștia dobândesc specializarea și pentru predarea în învățământul gimnazial, după caz, a unei discipline: limbă străină, Muzică, Desen sau Educație fizică.

(2) Durata studiilor la colegiul pedagogic universitar este de 2 ani, pentru absolvenții liceelor pedagogice, și de 3 ani, pentru absolvenții liceelor cu alt profil.

(3) În cadrul colegiilor pedagogice universitare funcționează serii paralele, cu planuri de învățământ diferite, în raport cu durata școlarizării.

Art. 65. - (1) Absolvenții cu diplomă ai colegiilor universitare pot continua studiile în învățământul universitar de lungă durată, în cadrul profilului studiat inițial sau apropiat, în limita locurilor disponibile pentru anul universitar curent, stabilite de senatul instituției de învățământ superior primitoare. Criteriile de admitere se stabilesc de instituțiile de învățământ universitar de lungă durată, conform Cartei universitare.

(2) Candidații admiși vor susține examene de diferență stabilite de consiliile facultăților și vor fi înscriși în anul de studiu corespunzător examenelor recunoscute și celor promovate.

Secțiunea a 3-a

Învățământul universitar de lungă durată

Art. 66. - Învățământul universitar de lungă durată se desfășoară în universități, institute și academii de studii, cu facultăți și specializări autorizate sau acreditate.

Art. 67. - (1) Durata studiilor la cursurile de zi în învățământul universitar de lungă durată este, în funcție de profil, de 4-6 ani și se stabilește prin hotărâre a Guvernului. Modificarea duratei studiilor se poate face numai începând cu anul I.

(2) Studiile în învățământul universitar de lungă durată se încheie cu examen de licență sau de diplomă. Criteriile generale de organizare a examenului de licență și de diplomă se stabilesc de Ministerul Educației Naționale, iar conținutul acestora și criteriile specifice, de către senatele universitare.

(3) Absolvenții care au promovat examenul de licență primesc titlul de licențiat în profilul și în specializarea urmate.

(4) Absolvenții care nu au promovat examenul de licență sau de diplomă primesc, la cerere, un certificat de studii universitare de lungă durată și copie de pe foaia matricolă. Ei mai pot susține examenul de licență sau de diplomă în oricare altă sesiune, cu acoperirea cheltuielilor de examinare stabilite de senatul universitar. Instituțiile de învățământ superior pot organiza cursuri speciale, în condițiile art. 58, pentru absolvenții proprii ori din alte instituții de învățământ superior, în vederea pregătirii pentru examenul de licență, respectiv de diplomă.

(5) Titulatura diplomei de licență se stabilește de Ministerul Educației Naționale, în conformitate cu standardele internaționale.

(6) Studiile în învățământul universitar cu o durată mai mare de 4 ani se încheie, după caz, cu examen de diplomă.

(7) Absolvenții care au promovat acest examen primesc titlul de diplomat în specializarea urmată, în conformitate cu standardele internaționale.

(8) Diplomele eliberate de instituțiile de învățământ universitar de lungă durată până în anul 1999 inclusiv sunt echivalente cu diplomele obținute în urma promovării examenului de licență, respectiv de diplomă.

Art. 68. - (1) Studenții și absolvenții care optează pentru profesiunea didactică au obligația să aprobe cursurile organizate de Departamentul pentru pregătirea personalului didactic.

(2) Departamentele pentru pregătirea personalului didactic funcționează în instituțiile de învățământ superior, pe bază de regulament, și au planuri de învățământ distincte, aprobate de senatul universității.

(3) Pregătirea studenților, prevăzută la alin. (1) și (2), se realizează în regimul activităților didactice opționale. Planurile de învățământ ale departamentului sunt integrate în planurile de învățământ ale facultăților de profil.

(4) Absolvenților Departamentului pentru pregătirea personalului didactic li se eliberează certificate de absolvire, pe baza cărora sunt abilitați să funcționeze în calitate de cadre didactice.

(5) Absolvenții învățământului universitar pot profesa în învățământ numai dacă au obținut certificatul de absolvire menționat la alin. (4) sau dacă efectuează pregătirea prevăzută la alin. (1) în primii 3 ani de la angajare.

Art. 69. - Activitățile clinice din învățământul medical superior de stat se organizează în unitățile sanitare publice atestate, care aparțin Ministerului Sănătății și celorlalte ministere cu rețea sanitară proprie. Metodologia de organizare și de desfășurare a acestor activități se elaborează de Ministerul Educației Naționale și de Ministerul Sănătății.

Secțiunea a 4-a

Învățământul postuniversitar

Art. 70. - (1) Învățământul postuniversitar asigură specializarea în domeniu sau extinderea și perfecționarea pregătirii atestate prin diplomă obținută la finalizarea studiilor universitare.

(2) Învățământul postuniversitar se organizează în instituții de învățământ superior și în școli de studii postuniversitare, acreditate în acest scop, și se realizează prin: studii aprofundate de specialitate, masterat, studii academice postuniversitare, doctorat, studii postuniversitare de specializare și cursuri de perfecționare postuniversitare.

(3) Înființarea structurilor de învățământ postuniversitar în cadrul instituțiilor de învățământ superior acreditate în acest scop se aprobă de Ministerul Educației Naționale, la propunerea senatelor universitare.

Art. 71. - (1) Admiterea în învățământul postuniversitar, cu excepția doctoratului, se face pe baza criteriilor generale aprobate de Ministerul Educației Naționale și a criteriilor specifice aprobate de senatul instituției de învățământ superior.

(2) Admiterea la doctorat, organizarea și desfășurarea acestuia se reglementează prin hotărâre a Guvernului.

(3) Numărul locurilor pentru învățământul postuniversitar se stabilește de:

a) Ministerul Educației Naționale, pentru cele finanțate de la bugetul de stat;

b) senatele universitare, pentru cele susținute prin taxe sau prin alte surse extrabugetare.

Art. 72. - (1) Studiile aprofundate au durata de două sau trei semestre și se fac în domeniul de specializare a diplomei obținute la finalizarea studiilor universitare de lungă durată.

(2) Studiile aprofundate se încheie cu o disertație. Absolvenții primesc diplomă de studii aprofundate.

(3) Studenții înmatriculați la studii aprofundate de specialitate pe locurile finanțate de la bugetul de stat beneficiază de gratuitatea studiilor, precum și de burse, în conformitate cu prevederile legii.

(4) Studiile de masterat au durata de 2-4 semestre și integrează mai multe domenii de specializare, având rolul de a extinde competențele în aceste domenii. Studiile de masterat pot fi urmate de absolvenții cu diplomă obținută la finalizarea studiilor universitare de lungă durată, indiferent de profil sau de specializare.

(5) Masteratul se organizează în cadrul institutelor de învățământ superior sau în școli de studii postuniversitare, înființate ca instituții independente. Studenții înmatriculați la masterat pe locurile finanțate de la bugetul de stat beneficiază de gratuitatea studiilor, precum și de burse, în conformitate cu prevederile legii.

(6) Masteratul se încheie cu susținerea unei disertații. Absolvenții care au promovat disertația primesc diplomă de master.

Art. 73. - (1) Doctoratul este o formă superioară de învățământ și cercetare.

(2) Au dreptul să participe la concursul de admitere la doctorat absolvenții cu diplomă ai învățământului universitar de lungă durată.

(3) Conducătorii de doctorat pot fi profesori universitari titulari, asociați sau consultanți ori academicieni, având titlul de doctor. Dreptul de a conduce doctoratul este avizat nominal de Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare, la propunerea instituțiilor organizatoare, și este conferit prin ordin al ministrului educației naționale.

(4) Doctoratul este organizat, cu și fără frecvență, în instituțiile de învățământ superior aprobate de Ministerul Educației Naționale, la propunerea Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare.

(5) Doctoratul se încheie cu o teză susținută public și evaluată de o comisie de specialiști aprobată de senatul instituției de învățământ superior organizatoare. Comisia este alcătuită dintr-un președinte, conducătorul de doctorat și din trei referenți oficiali, specialiști cu activitate științifică deosebită, cu titlu de doctor în domeniu, profesori universitari, conferențieri universitari, academicieni, cercetători științifici principali gradul I, din țară sau din străinătate, dintre care cel puțin 2 nu funcționează în instituția organizatoare a doctoratului. Pentru activitatea depusă referenții oficiali sunt plătiți potrivit normelor stabilite de Ministerul Educației Naționale.

(6) Titlul științific de doctor se acordă de către instituția organizatoare și se confirmă de Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare, la propunerea comisiilor de specialitate. Pe baza ordinului ministrului educației naționale instituția organizatoare eliberează diploma de doctor.

Art. 74. - (1) scolile de studii academice postuniversitare, organizate ca instituții independente în țară sau în străinătate, oferă programe de pregătire cu durata de 2-4 semestre, la forma de învățământ de zi sau cu frecvență redusă, în vederea extinderii și perfecționării pregătirii atestate prin diploma de studii universitare de lungă durată.

(2) Studiile se finalizează cu susținerea unei disertații. Absolvenții primesc diploma de studii academice postuniversitare.

Art. 75. - (1) Studiile postuniversitare de specializare pot fi urmate de absolvenții cu diplomă obținută la finalizarea studiilor de lungă durată. Durata studiilor, curriculumul și modalitatea de finalizare se aprobă de senatele universitare.

(2) Absolvenților li se eliberează diplomă de studii postuniversitare de specializare.

Art. 76. - (1) Cursurile postuniversitare de perfecționare pot fi urmate de absolvenții cu diplomă ai învățământului universitar de scurtă sau de lungă durată. Durata cursurilor, programul de pregătire și modalitatea de finalizare a studiilor se aprobă de senatul universitar.

(2) Personalul didactic cu studii universitare de scurtă sau de lungă durată din învățământul preuniversitar participă periodic la cursuri postuniversitare de perfecționare a pregătirii de specialitate, metodice și psihopedagogice, conform normelor stabilite de Ministerul Educației Naționale.

(3) Absolvenții cursurilor postuniversitare de perfecționare primesc certificat de absolvire.

Art. 77. - Pentru organizarea activităților de pregătire postuniversitară prevăzute la art. 74 instituțiile de învățământ superior se pot asocia cu instituții similare, precum și cu agenți economici din țară sau din străinătate. În acest caz structura studiilor, structurile organizatorice și modul lor de funcționare și de finanțare se aprobă de Ministerul Educației Naționale, la propunerea instituției de învățământ superior inițitoare.

Art. 78. - (1) Învățământul postuniversitar este susținut prin taxe sau din alte surse, cu excepțiile prevăzute de lege.

(2) Bursele de stat în învățământul postuniversitar se obțin prin concurs.

Art. 79. - Învățământul postuniversitar medical se organizează în forme specifice stabilite prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Educației Naționale și a Ministerului Sănătății.

Secțiunea a 5-a

Cercetarea științifică în învățământul superior

Art. 80. - (1) În instituțiile de învățământ superior se organizează activități de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică, proiectare, consultanță sau expertiză, care se desfășoară în cadrul departamentelor, catedrelor sau în unități proprii de cercetare științifică, inclusiv prin colaborare cu instituții de învățământ și de cercetare din țară sau din străinătate.

(2) Unitățile de cercetare științifică se înființează cu aprobarea senatelor universitare.

(3) Catedrele, departamentele și unitățile de cercetare științifică sunt încadrate cu personal didactic, de cercetare științifică și cu alte categorii de personal.

(4) Activitatea de cercetare științifică constituie unul dintre criteriile de apreciere a valorii profesionale a cadrului didactic și, după caz, poate completa norma didactică.

(5) Studenții pot participa la contracte de cercetare științifică din departamente, catedre și unități de cercetare.

(6) Modul de organizare și de desfășurare a cercetării științifice în instituțiile de învățământ superior se stabilește

prin regulament aprobat de senatul universitar.

(7) Pentru activități de cercetare științifică specifice, în rețeaua Ministerului Educației Naționale pot funcționa institute de cercetare cu personalitate juridică.

(8) Cercetarea științifică din învățământul superior beneficiază gratuit de serviciile întregii rețele de informare și de documentare a bibliotecilor din învățământ.

Art. 81. - (1) Programele de cercetare științifică fundamentală, precum și alte programe de interes deosebit sunt finanțate, pe bază de contracte, din fondurile alocate anual, direct Ministerului Educației Naționale, de la bugetul de stat, separat de finanțarea procesului de învățământ. Finanțarea contractelor de cercetare se face în mod competitiv, pe baza evaluărilor făcute de Consiliul Național al Cercetării Științifice Universitare.

(2) Programele de cercetare tehnologică avansată, programele de cercetare aplicativă, precum și activitățile de proiectare, consultanță, expertiză, altele decât cele având ca beneficiar Ministerul Educației Naționale, sunt finanțate, pe bază de contracte încheiate direct cu beneficiarii cercetărilor sau ai activităților respective, din fondurile de la bugetul de stat și din fondul special de cercetare, alocate altor ministere, precum și din alte surse.

(3) În cazul contractelor de finanțare sau de granturi, încheiate între Agenția Națională pentru Știință, Tehnologie și Inovare*), pe de o parte, și unitățile menționate la art. 80 alin. (1), (2) și (7), pe de altă parte, rezultatele cercetărilor aparțin executanților.

*) În conformitate cu prevederile art. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 56/1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 515 din 30 decembrie 1998 și aprobată prin Legea nr. 157/1999, atribuțiile fostului Minister al Cercetării și Tehnologiei au fost preluate de Agenția Națională pentru Știință, Tehnologie și Inovare.

(4) Activitatea de cercetare științifică desfășurată în institutele de cercetare ale Ministerului Educației Naționale este finanțată de la bugetul de stat, pentru programele solicitate de acest minister, și din alte surse, pentru programele comandate de terți.

Art. 82. - (1) Veniturile proprii ale instituțiilor de învățământ superior, realizate din contracte de cercetare științifică, de proiectare, de consultanță sau de expertiză, precum și din contracte pentru alte servicii științifice sau didactice, se evidențiază în conturi distincte la bănci comerciale, în condițiile legii. Aceste venituri se utilizează, cu acordul responsabilului de contract și cu avizul rectorului, pentru dezvoltarea bazei materiale proprii de cercetare și de activități didactice, precum și pentru plata personalului care a executat contractul. Baza materială este constituită din obiecte ca: mijloace fixe, obiecte de inventar și materiale de orice fel. Aceste obiecte pot fi cumpărate în timpul desfășurării contractului sau după predarea lucrării și după încasarea banilor.

(2) Din veniturile prevăzute la alin. (1) se mai pot finanța următoarele categorii de cheltuieli: burse de cercetare și instruire, informare și documentare, taxe pentru participarea ca membru în organisme, organizații și instituții de profil, organizarea și/sau participarea la manifestări cultural-științifice interne și internaționale, editarea de carte didactică și de specialitate.

(3) Veniturile realizate și neutilizate la finele anului se reportează cu aceeași destinație în anul următor.

Secțiunea a 6-a

Structura instituțiilor de învățământ superior

Art. 83. - Instituția de învățământ superior cuprinde, de regulă, mai multe facultăți, colegii universitare, departamente, catedre, unități de cercetare științifică, de proiectare și de microproducție.

Art. 84. - (1) Facultatea reprezintă unitatea funcțională de bază a instituției de învățământ superior și are în componență una sau mai multe secții de specialitate. Facultatea este organizată pe departamente și catedre. Activitatea didactică în cadrul facultății se desfășoară pe ani de studii, serii de predare, grupe și subgrupe.

(2) Facultățile se individualizează prin:

a) condiții de admitere și absolvire;

b) programe de studiu;

c) domeniile de specializare.

(3) Facultatea cuprinde personal didactic și studenți, cercetători științifici și proiectanți, personal auxiliar și administrativ.

Art. 85. - Colegiul universitar este unitatea funcțională subordonată instituției de învățământ superior sau facultății.

Art. 86. - Departamentul constituie o structură subordonată instituției de învățământ superior sau, după caz, facultății, având funcții didactice, de cercetare științifică, de proiectare și de producție. Organizarea și funcționarea departamentelor se stabilesc de senatele universitare.

Art. 87. - Catedra este unitatea structurală de bază a facultății sau, după caz, a departamentului, care realizează activități de învățământ și de cercetare. Catedra cuprinde personal didactic și, după caz, personal de cercetare, de proiectare și auxiliar, dintr-o disciplină sau dintr-o familie de discipline.

Art. 88. - (1) Instituțiile de învățământ superior sau componentele acestora au dreptul de a organiza și de a administra unități și centre de cercetare, centre pentru pregătirea resurselor umane, unități de producție, respectiv de microproducție, loturi experimentale sau structuri instituționale, singure sau în colaborare cu persoane juridice.

(2) Instituțiile de învățământ superior au dreptul de a organiza, în colaborare cu instituții similare din țară și din

străinătate, programe de învățământ universitar și postuniversitar, conform metodologiei stabilite de Ministerul Educației Naționale.

Secțiunea a 7-a

Autonomia universitară

Art. 89. - (1) Autonomia universitară constă în dreptul comunității universitare de a se conduce, de a-și exercita libertățile academice fără nici un fel de ingerințe ideologice, politice sau religioase, de a-și asuma un ansamblu de competențe și obligații în concordanță cu opțiunile și orientările strategice naționale ale dezvoltării învățământului superior, stabilite prin lege.

(2) Autonomia universitară se corelează cu principiul răspunderii personale și publice pentru calitatea întregii activități didactice și de cercetare științifică pe care o desfășoară instituția respectivă de învățământ superior.

Art. 90. - (1) Comunitatea universitară este constituită din personal didactic, personal didactic auxiliar, personal de cercetare științifică, de proiectare, precum și din cei care studiază în instituția respectivă.

(2) Comunitatea universitară folosește în activitatea sa personal administrativ.

Art. 91. - (1) Spațiul universitar este constituit din totalitatea edificiilor, terenurilor, campusurilor universitare, dotărilor de orice fel și cu orice destinație, folosite de instituția de învățământ superior, indiferent de titlul juridic sub care aceasta este îndreptățită să le utilizeze.

(2) Fac excepție de la prevederile alin. (1) spațiile și dotările aferente care aparțin Ministerului Sănătății și ministerelor cu rețea sanitară proprie, în care se desfășoară învățământul medical superior de stat.

Art. 92. - (1) Ansamblul de drepturi și obligații, precum și normele care reglementează viața comunității universitare în spațiul universitar propriu sunt cuprinse în Carta universitară a instituției de învățământ superior, adoptată de senatul universitar, în condițiile legii.

(2) Autonomia universitară vizează domeniile conducerii, structurării și funcționării instituției, ale activității didactice și de cercetare științifică, ale administrării și ale finanțării.

(3) Autonomia universitară se realizează, în principal, prin:

a) stabilirea structurii interne a instituției de învățământ superior, conform legii;

b) programarea, organizarea, desfășurarea și perfecționarea procesului de învățământ; stabilirea planurilor de învățământ și a programelor analitice în acord cu strategiile și cu standardele naționale ale dezvoltării învățământului superior; organizarea admiterii candidaților la studii și definirea criteriilor de evaluare a performanțelor academice și profesionale ale studenților;

c) proiectarea, organizarea și stabilirea formelor de învățământ postuniversitar, confirmate prin acreditarea programelor de studiu; stabilirea, împreună cu Ministerul Educației Naționale și cu alte autorități publice, agenți economici, organizații profesionale și patronale recunoscute la nivel național, a domeniilor în care se utilizează diplomele și certificatele proprii emise;

d) selectarea și promovarea personalului didactic ori ale celorlalte categorii de personal angajat, precum și stabilirea criteriilor de apreciere a activității didactice și științifice; acordarea titlurilor didactice, științifice și onorifice, în condițiile legii;

e) organizarea cercetării științifice și a documentării; organizarea activităților de editare și de tipărire; organizarea activităților audiovizuale; stabilirea programelor de cooperare cu alte instituții de învățământ superior și de cercetare, din țară și din străinătate;

f) eligibilitatea tuturor organismelor de conducere prin vot secret;

g) stabilirea necesității financiare și materiale; folosirea fondurilor și gestionarea lor, cu respectarea prevederilor legale; găsirea și stabilirea surselor suplimentare de venituri; organizarea și controlul serviciilor economico-gospodărești;

h) soluționarea problemelor sociale ale comunităților universitare; acordarea burselor de studiu și de cercetare, inclusiv a celor provenite din fonduri proprii;

i) organizarea de manifestări și activități științifice, culturale și sportive;

j) înființarea de fundații, conform legii; stabilirea și folosirea unor însemne și simboluri proprii;

k) asigurarea ordinii și disciplinei în spațiul universitar.

(4) În plan financiar autonomia universitară se realizează ca drept de gestionare, potrivit legii și răspunderii personale, a fondurilor alocate de la bugetul public național sau provenite din alte surse, inclusiv a veniturilor realizate din taxele în valută de la studenți și cursanți străini, potrivit criteriilor stabilite de comun acord cu Ministerul Educației Naționale.

Art. 93. - (1) Membrii comunității universitare au dreptul de a lua parte la conducerea treburilor universitare; organele de conducere se aleg prin vot secret, potrivit Cartei universitare, pentru perioade de 4 ani.

(2) Organele alese, cu excepția rectorului, se confirmă de către senatul universitar. Rectorul se alege de către senat și se confirmă prin ordin al ministrului educației naționale. O persoană nu poate ocupa funcția de decan sau de rector mai mult de două mandate succesive. Rectorul poate fi revocat din funcție de către senatul universitar prin aceeași procedură folosită la numire.

(3) Ministrul educației naționale îl poate suspenda din funcție, din motive justificate, pe rectorul unei instituții de învățământ superior, de stat sau particular, acreditată. Hotărârea de revocare sau de menținere în funcție a rectorului se ia de către senatul universitar, în cel mult 30 de zile de la data comunicării ordinului de suspendare.

Art. 94. - (1) În senatele universitare și în consiliile facultăților studenții sunt reprezentați în proporție de o pătrime din numărul membrilor acestor consilii și senate, în condițiile stabilite de Carta universitară.

(2) Protecția membrilor comunității universitare în activitatea profesională și în spațiul universitar este înscrisă în Carta universitară. Abaterile de la deontologia universitară se analizează și se soluționează la nivelul consiliilor facultăților și al senatului.

(3) Membrii comunității universitare sunt obligați să respecte regulamentele interne ale instituției de învățământ superior, stabilite în conformitate cu Carta universitară.

Art. 95. - Spațiul universitar este inviolabil. Accesul în spațiul universitar este permis numai în condițiile stabilite prin lege sau prin Carta universitară.

Art. 96. - La nivel național autonomia universitară se manifestă prin relația directă a rectorului instituției de învățământ superior cu Ministerul Educației Naționale și prin alegerea reprezentanților instituției în organismele profesionale, conform legii.

CAPITOLUL X

Învățământul militar

Art. 97. - (1) Învățământul militar este învățământ de stat, parte integrantă a sistemului național de învățământ, și cuprinde: învățământ liceal, învățământ postliceal pentru formarea maiștrilor militari și a subofițerilor, învățământ universitar pentru formarea ofițerilor și a altor specialiști, învățământ postuniversitar.

(2) Perfecționarea pregătirii cadrelor militare se realizează în instituții de învățământ distincte.

(3) Prevederile referitoare la învățământul militar preuniversitar se aplică în mod corespunzător și pentru învățământul preuniversitar din domeniul transporturilor.

Art. 98. - Structura organizatorică, profilurile, specializările, cifrele anuale de școlarizare și criteriile de selecționare a candidaților pentru învățământul militar se stabilesc de Ministerul Apărării Naționale, Ministerul de Interne, Ministerul Justiției, Serviciul Român de Informații și de alte instituții cu atribuții în domeniul siguranței naționale, potrivit specificului fiecărei arme și trepte de învățământ.

Art. 99. - Planurile de învățământ pentru învățământul militar liceal, postliceal și superior se elaborează de Ministerul Apărării Naționale, Ministerul de Interne, Ministerul Justiției, Serviciul Român de Informații și de alte instituții cu atribuții în domeniul siguranței naționale, fiind avizate de Ministerul Educației Naționale.

Art. 100. - Diplomele de absolvire a instituțiilor militare de învățământ și titlurile științifice obținute dau dreptul deținătorilor legali, după trecerea în rezervă, să ocupe funcții echivalente cu cele ale absolvenților instituțiilor civile de învățământ, cu profil apropiat și de același nivel.

Art. 101. - Admiterea și procesul de învățământ în instituțiile militare de toate nivelurile se desfășoară în limba română.

Art. 102. - Pentru aplicarea prevederilor prezentei legi la specificul învățământului militar Ministerul Apărării Naționale, Ministerul de Interne, Ministerul Justiției, Serviciul Român de Informații și alte instituții cu atribuții în domeniul siguranței naționale pot emite ordine, regulamente și instrucțiuni proprii.

CAPITOLUL XI

Învățământul particular

Art. 103. - (1) Învățământul particular constituie o alternativă la învățământul de stat sau îl completează.

(2) Instituțiile și unitățile de învățământ particular acreditate fac parte din sistemul național de învățământ și educație și se supun dispozițiilor prezentei legi.

(3) Instituțiile și unitățile de învățământ particular dispun de autonomie organizatorică și funcțională în concordanță cu reglementările legale referitoare la organizarea și funcționarea sistemului de învățământ.

(4) Instituțiile și unitățile de învățământ particular acreditate pot fi sprijinite de stat.

Art. 104. - Învățământul particular funcționează potrivit legii, dacă:

a) este organizat și funcționează pe principiul nonprofit;

b) este organizat pe principii nediscriminatorii și respinge ideile, curente și atitudinile antidemocratice, xenofobe, șovine și rasiste;

c) respectă standardele naționale.

Art. 105. - (1) Învățământul particular preuniversitar cuprinde grădinițe, școli primare și gimnaziale, școli profesionale și de ucenici, licee și școli postliceale.

(2) Grădinițele, școlile primare și gimnaziale, precum și școlile profesionale și de ucenici se pot înființa cu autorizarea inspectoratului școlar, în baza documentației de evaluare.

(3) Liceele și școlile postliceale se pot înființa cu avizul inspectoratului școlar și cu aprobarea Ministerului Educației Naționale, în baza documentației de evaluare.

Art. 106. - (1) Criteriile de evaluare pentru învățământul particular preuniversitar se referă la domeniile fundamentale de organizare și de funcționare: personal didactic, conținut, bază materială și activitate financiară.

(2) Standardele corespund fiecărui criteriu și indică nivelurile minime obligatorii în procesul de evaluare. Aceste standarde sunt diferențiate în funcție de nivelul de învățământ și sunt stabilite de Comisia de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar, care se înființează și funcționează pe lângă Ministerul Educației Naționale, în baza regulamentului aprobat prin hotărâre a Guvernului.

Art. 107. - (1) Procesul de acreditare a unităților de învățământ preuniversitar cuprinde două faze:

a) autorizarea de încredere, care acordă dreptul de organizare și funcționare provizorie a unității respective;

b) acreditarea, care acordă unității respective toate drepturile ce decurg din prezenta lege.

(2) Acreditarea trebuie solicitată după acordarea autorizației de încredere, astfel:

a) după cel mult 4 ani, pentru grădinițe și școli primare;

b) după primul examen de capacitate, pentru gimnaziu;

c) după primul examen de bacalaureat, pentru liceu;

d) după primul examen de absolvire, pentru școlile profesionale, de ucenici și postliceale.

Art. 108. - (1) În învățământul particular preuniversitar se aplică planuri similare sau alternative învățământului de stat, care cuprind discipline obligatorii, opționale și facultative, corespunzător standardelor naționale.

(2) Programele analitice ale disciplinelor trebuie să răspundă aceluiași cerințe ca și planurile de învățământ.

(3) Pentru învățământul particular preuniversitar planurile și programele de învățământ, similare sau alternative învățământului de stat, sunt aprobate de Ministerul Educației Naționale.

Art. 109. - În învățământul particular preuniversitar formațiunile de studiu (clase, grupe, subgrupe) nu pot depăși numeric limitele maxime legale.

Art. 110. - (1) În învățământul particular preuniversitar posturile didactice se ocupă în condițiile prevăzute de Statutul personalului didactic.

(2) Cadrele didactice din învățământul particular preșcolar și primar trebuie să aibă norma de bază în unitatea respectivă.

(3) În învățământul particular gimnazial, liceal și profesional cel puțin 60% din numărul personalului didactic trebuie să fie încadrat cu norma de bază în unitatea respectivă.

(4) Pentru învățământul particular postliceal cel puțin 50% din posturi, constituite în conformitate cu prevederile legale, trebuie să fie acoperite cu personal didactic angajat cu norma de bază în unitatea respectivă.

(5) Personalul didactic de conducere din învățământul particular trebuie să fie angajat cu norma de bază în unitatea de învățământ respectivă și să îndeplinească cerințele Statutului personalului didactic privind ocuparea funcțiilor de conducere.

Art. 111. - Diplomele sau certificatele acordate de unitățile din învățământul particular preuniversitar, înființate potrivit prezentei legi, au valoare și produc efectele actelor de studii eliberate în învățământul de stat, dacă examenele de absolvire au fost susținute în fața unor comisii numite în conformitate cu dispozițiile legale.

Art. 112. - Elevii din învățământul particular se pot transfera la alte unități de învățământ de stat sau particular, cu acordul unității primitoare și în condițiile stabilite de Ministerul Educației Naționale.

Art. 113. - Învățământul superior particular funcționează potrivit Legii nr. 88/1993*) privind acreditarea instituțiilor de învățământ superior și recunoașterea diplomelor, cu respectarea prevederilor prezentei legi.

*) Legea nr. 88/1993 a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 552 din 11 noiembrie 1999.

Art. 114. - În învățământul particular taxele de școlarizare se stabilesc de fiecare instituție sau unitate de învățământ, în condițiile legii.

Art. 115. - (1) Baza materială a instituțiilor și unităților de învățământ particular trebuie să corespundă standardelor desfășurării unui proces instructiv-educativ de calitate: spații adecvate procesului de învățământ, în proprietate sau închiriate; laboratoare proprii, cu dotare corespunzătoare pentru un an în avans față de anul școlarizat; bibliotecă dotată cu fond de carte propriu, adecvat conținutului disciplinelor și nivelului acestora.

(2) Pentru obținerea acreditării instituția sau unitatea de învățământ respectivă trebuie să facă dovada că în perioada de funcționare provizorie a utilizat cel puțin 25% din venituri pentru investiții în baza materială proprie.

(3) După două cicluri de școlarizare ulterioare acreditării instituția sau unitatea de învățământ trebuie să facă dovada că deține în proprietate cel puțin 50% din spațiile de învățământ și că în toată perioada anterioară a utilizat cel puțin 25% din venituri pentru investiții în baza materială proprie.

Art. 116. - Instituțiile și unitățile de învățământ particular se supun evaluării și controlului, în condițiile legii.

Art. 117. - (1) Învățământul cooperatist se desfășoară în unități care sunt proprietatea asociațiilor cooperatiste.

(2) Finanțarea învățământului cooperatist se asigură din fonduri proprii ale asociațiilor cooperatiste, din taxe școlare și din alte surse.

(3) Ministerul Educației Naționale acoperă de la bugetul de stat cheltuielile pentru salarizarea personalului didactic, cu excepția personalului care asigură instruirea practică.

(4) Unităților de învățământ cooperatist li se aplică prevederile art. 115.

CAPITOLUL XII

Învățământul pentru persoanele aparținând minorităților naționale

Art. 118. - Persoanele aparținând minorităților naționale au dreptul să studieze și să se instruiască în limba maternă la toate nivelurile și formele de învățământ, precum și la tipurile de învățământ pentru care există o cerere suficientă, în condițiile legii.

Art. 119. - (1) În funcție de necesitățile locale se pot organiza, la cerere și în condițiile legii, grupe, clase, secții sau școli cu predarea în limbile minorităților naționale.

(2) Prevederile alin. (1) se vor aplica fără a se aduce atingere învățării limbii oficiale și predării în această limbă.

Art. 120. - (1) Disciplina Limba română se predă în învățământul primar după programe școlare și manuale elaborate în mod special pentru minoritatea respectivă. În învățământul gimnazial disciplina Limba și literatura română se predă după programe școlare identice cu cele pentru clasele cu predare în limba română și manuale specifice. În învățământul liceal disciplina Limba și literatura română se predă după programe școlare și manuale identice cu cele pentru clasele cu predare în limba română.

(2) În învățământul primar cu predare în limbile minorităților naționale Istoria românilor și Geografia României se predau în aceste limbi după programe școlare și manuale identice cu cele pentru clasele cu predare în limba română, cu obligația transcrierii și însușirii toponomiei și a numelor proprii românești în limba română. În învățământul gimnazial și liceal Istoria românilor și Geografia României se predau în limba română, după programe școlare și manuale identice cu cele pentru clasele cu predare în limba română. Examinarea la Istoria românilor și Geografia României se face în limba de predare a acestora.

(3) În programele și manualele de istorie universală și de istorie a românilor se vor reflecta istoria și tradițiile minorităților naționale din România.

(4) În învățământul gimnazial se introduce, la cerere, ca disciplină de studiu, Istoria și tradițiile minorităților naționale, cu predare în limba maternă. Programele analitice și manualele la această disciplină sunt aprobate de Ministerul Educației Naționale.

Art. 121. - Elevilor aparținând minorităților naționale, care frecventează unități de învățământ cu predare în limba română, li se asigură, la cerere și în condițiile legii, ca disciplină de studiu, limba și literatura maternă, precum și istoria și tradițiile minorității naționale respective.

Art. 122. - În învățământul de stat profesional, liceal și postliceal de specialitate, în care, la cerere și în condițiile legii, predarea se face în limba maternă la disciplinele de specialitate, este obligatorie însușirea terminologiei de specialitate și în limba română.

Art. 123. - (1) În cadrul instituțiilor de învățământ universitar de stat se pot organiza, în condițiile legii, la cerere, grupe, secții, colegii și facultăți cu predare în limbile minorităților naționale. În acest caz se va asigura însușirea terminologiei de specialitate în limba română. La cerere și prin lege se pot înființa instituții de învățământ superior multicultural. Limbile de predare în aceste instituții de învățământ superior se stabilesc în cadrul legii de înființare.

(2) Se recunoaște dreptul persoanelor aparținând minorităților naționale de a înființa și de a administra propriile instituții de învățământ superior particulare, conform legii.

(3) Se încurajează instituțiile de învățământ superior cu structuri și activități multiculturale pentru promovarea conviețuirii interetnice armonioase și a integrării la nivel național și european.

(4) La toate formele de învățământ în limba română sau în limbile minorităților naționale se poate înscrie și pregăti orice cetățean român, indiferent de limba sa maternă și de limba în care a urmat studiile anterioare.

Art. 124. - În învățământul de toate gradele și nivelurile probele de admitere și probele examenelor de absolvire pot fi susținute în limba în care au fost studiate disciplinele respective, în condițiile legii.

Art. 125. - Ministerul Educației Naționale asigură, în limba de predare, pregătirea și perfecționarea personalului didactic, precum și manuale școlare și alte materiale didactice.

Art. 126. - În conducerea unităților și a instituțiilor de învățământ în care există grupe, clase sau secții cu predare în limbile minorităților naționale se asigură o reprezentare proporțională a cadrelor didactice din rândul minorităților, cu respectarea competenței profesionale.

TITLUL III

Conținutul învățământului

CAPITOLUL I

Învățământul preuniversitar

Art. 127. - (1) Conținutul învățământului preuniversitar este asigurat prin Curriculumul național. Curriculumul național este ansamblul coerent al planurilor-cadru de învățământ, al programelor și al manualelor școlare din învățământul preuniversitar. Acest ansamblu cuprinde o componentă comună pentru toate școlile de același tip și o altă componentă aflată la decizia școlii.

(2) Planurile-cadru de învățământ cuprind disciplinele obligatorii, opționale și facultative, precum și numărul minim și maxim de ore aferent fiecăreia dintre acestea.

(3) Programele școlare stabilesc pentru fiecare disciplină din planul de învățământ obiectivele instructiv-educative și formative ale disciplinei și evidențiază conținuturile fundamentale de ordin teoretic, experimental și aplicativ, oferind orientări metodologice generale pentru realizarea acestora.

Art. 128. - (1) Planurile-cadru de învățământ și programele școlare pentru învățământul preuniversitar se elaborează de comisiile naționale de specialitate, fiind coordonate și avizate de Consiliul Național pentru Curriculum, și se aprobă de către ministrul educației naționale.

(2) În unitățile de învățământ se utilizează numai manuale școlare aprobate de Ministerul Educației Naționale.

(3) În unitățile de învățământ preuniversitar se pot utiliza manuale alternative. Cadrul didactic are dreptul de a recomanda elevilor un anumit manual, pe baza criteriilor stabilite de Ministerul Educației Naționale.

(4) Obiectivele specifice în evaluarea procesului instructiv-educativ pe fiecare nivel de învățământ se stabilesc prin standarde aprobate de Ministerul Educației Naționale.

CAPITOLUL II

Învățământul superior

Art. 129. - (1) În instituțiile de învățământ superior planurile de învățământ se elaborează de facultăți sau departamente, se analizează în cadrul consiliilor acestora, se aprobă de senatele universitare și se avizează de Ministerul Educației Naționale, pentru a fi în concordanță cu standardele naționale. Modificarea planurilor de învățământ se poate face numai începând cu anul I.

(2) Programele analitice se elaborează de titularii de discipline și se aprobă de catedră sau de departament.

Art. 130. - În funcție de specificul facultăților și al specializărilor, planurile de învățământ și programele analitice pot fi concepute și în structură modulară.

CAPITOLUL III

Activitatea extrașcolară

Art. 131. - (1) Conținutul instruirii și educației la toate nivelurile de organizare a învățământului se completează prin activități extrașcolare.

(2) Activitatea extrașcolară se organizează de către școli, cluburi, palate ale copiilor și elevilor, administrațiile județene ale taberelor, conducerile taberelor școlare și bazelor sportive, turistice și de agrement și de alte unități pentru activități complementare, cu sprijinul familiei și al altor factori interesați.

(3) Activitățile extrașcolare au conținut științific, cultural-artistic, umanitar, ecologic, moral-civic, tehnico-aplicativ, turistic, sportiv, precum și caracter recreativ.

(4) Palatul Național al Copiilor și Elevilor din București, subordonat Ministerului Educației Naționale, precum și palatele copiilor din județe, aflate în subordinea inspectoratelor școlare, au și rol metodologic pentru activitățile extrașcolare.

Art. 132. - (1) Organizarea și competențele unităților specializate în activitatea extrașcolară se stabilesc prin regulament aprobat de Ministerul Educației Naționale, în colaborare cu Ministerul Tineretului și Sportului.

(2) Ministerul Educației Naționale, prin inspectoratele școlare, asigură și controlează realizarea obiectivelor instruirii și educației extrașcolare.

CAPITOLUL IV

Educația permanentă

Art. 133. - Pentru asigurarea educației permanente Ministerul Educației Naționale colaborează cu Ministerul Culturii și cu alte ministere interesate, precum și cu mijloacele de informare în masă, cultele religioase, universitățile populare, fundațiile culturale, alte societăți și instituții, pentru a facilita accesul la știință și cultură al tuturor cetățenilor, indiferent de vârstă, în vederea adaptării lor la mutațiile majore care survin în viața socială.

Art. 134. - Ministerul Educației Naționale, prin unitățile și instituțiile sale, acordă, pe bază de contract, asistență de specialitate celor care organizează diferite programe de instruire a adulților în sistemul educației permanente și al conversiei profesionale sau poate organiza asemenea programe din proprie inițiativă.

Art. 135. - (1) Persoanele juridice sau fizice pot organiza, în cadrul sistemului de formare continuă, împreună cu unități sau instituții de învățământ ori separat, cursuri de calificare, perfecționare și conversie profesională a adulților, care oferă certificate de competență profesională recunoscute pe piața muncii.

(2) Persoanele juridice pot organiza cursurile prevăzute la alin. (1) numai dacă au prevăzut în statut aceste activități și dacă sunt autorizate de Ministerul Educației Naționale și, după caz, de Ministerul Muncii și Protecției Sociale sau de alte autorități publice, în baza criteriilor de evaluare stabilite prin regulament aprobat de cele două ministere, cu respectarea standardelor ocupaționale, conform legii. Persoanele fizice pot organiza asemenea activități numai în condițiile autorizării menționate.

(3) Modul de certificare a competențelor profesionale în cadrul sistemului de formare continuă se stabilește de Ministerul Educației Naționale, împreună cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale, în concordanță cu standardele ocupaționale, potrivit legii.

(4) Pe perioada în care urmează cursuri de perfecționare a pregătirii profesionale personalul instituțiilor publice are dreptul la salariu de bază și la celelalte adaosuri la acesta. În cazul în care cursurile sunt organizate în altă localitate decât cea de domiciliu, personalul instituțiilor publice participant la acestea beneficiază și de drepturile cuvenite, potrivit dispozițiilor legale, salariilor instituțiilor publice aflați în delegare.

Art. 136. - (1) Pentru instruirea adulților, precum și pentru sprijinirea sistemului de învățământ în realizarea unor obiective specifice pot fi organizate, cu aprobarea Ministerului Educației Naționale, instituții și rețele de învățământ deschis sau la distanță, care utilizează tehnologiile moderne de comunicare și de preluare a informațiilor.

(2) Cheltuielile necesare pentru acest sistem de învățământ sunt suportate de către beneficiari și de instituțiile interesate.

CAPITOLUL V

Bibliotecile din învățământ

Art. 137. - (1) În sistemul de învățământ funcționează, ca parte integrantă, o rețea de biblioteci specializate: biblioteci centrale universitare și biblioteci pedagogice, ca instituții cu personalitate juridică subordonate direct Ministerului Educației Naționale; biblioteci ale instituțiilor de învățământ superior, ale facultăților, colegiilor, departamentelor, catedrelor; biblioteci ale caselor corpului didactic; biblioteci școlare.

(2) Bibliotecile menționate la alin. (1) funcționează pe bază de regulamente aprobate de Ministerul Educației Naționale.

(3) Bibliotecile din învățământ pot organiza, cu aprobarea Ministerului Educației Naționale și în colaborare cu Ministerul Culturii, secții specifice, precum și alte forme pe care le consideră necesare pentru studiul individual al adulților.

Art. 138. - Pregătirea personalului de specialitate pentru biblioteci este asigurată de Ministerul Educației Naționale prin studii universitare de scurtă și de lungă durată, iar perfecționarea acestuia este coordonată de Ministerul Educației Naționale.

Art. 139. - Coordonarea activității rețelei bibliotecilor din învățământ se asigură de Ministerul Educației Naționale.

TITLUL IV

Conducerea învățământului

CAPITOLUL I

Ministerul Educației Naționale și alte organisme de nivel național

Art. 140. - (1) Ministerul Educației Naționale se organizează și funcționează potrivit legii. Ministerul Educației Naționale, ca organ de specialitate, are răspunderea de a elabora și de a aplica politica educațională, în conformitate cu art. 2. Ministerul Educației Naționale are drept de inițiativă și de execuție în domeniul politicii financiare și a resurselor umane din sfera educației și colaborează cu alte ministere implicate în dezvoltarea învățământului.

(2) Pentru exercitarea atribuțiilor sale Ministerul Educației Naționale constituie structuri de experți și se sprijină pe organisme consultative, la nivel național, alcătuite pe criterii de prestigiu profesional și moral: Consiliul național pentru Reforma Învățământului, Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare, Consiliul Național de Finanțare a Învățământului Superior, Consiliul Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior, Consiliul Național al Bibliotecilor, Consiliul Național pentru Formare și Educație Continuă, comisiile naționale de specialitate pe discipline și structurile manageriale ale programelor de reformă. Componenta consiliilor și regulamentele lor de funcționare se aprobă prin ordin al ministrului educației naționale. În exercitarea atribuțiilor sale Ministerul Educației Naționale poate consulta, după caz, societățile științifice naționale ale cadrelor didactice, federațiile sindicale reprezentative la nivel de ramură, ca parteneri sociali, și organizațiile studențești și de elevi, recunoscute pe plan național.

(3) Pentru confirmarea titlurilor, diplomelor și certificatelor universitare Ministerul Educației Naționale constituie Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare. Membrii consiliului sunt profesori universitari, personalități de prestigiu științific, cultural și moral, recunoscute pe plan național sau internațional. Ei sunt selectați pe baza propunerilor senatelor universitare. Consiliul funcționează potrivit unui regulament propriu, aprobat prin ordin al ministrului educației naționale.

(4) Consiliul Național al Rectorilor se constituie și funcționează în baza statutului propriu.

(5) În subordinea Ministerului Educației Naționale funcționează:

a) Institutul de Științe ale Educației, ca institut de cercetare și dezvoltare care activează în domeniul inovării și reformei sistemului național de învățământ;

b) Federația Sportului Școlar și Universitar, ca unitate autonomă cu personalitate juridică. Federația Sportului Școlar și Universitar coordonează activitatea sportivă a asociațiilor sportive școlare și universitare. Federația Sportului Școlar și Universitar se afiliază la federațiile internaționale ale sportului școlar, respectiv universitar. Cluburile sportive școlare și universitare, înființate conform prevederilor art. 40 alin. (1), au personalitate juridică și se pot afilia la federațiile de specialitate. Transferarea sportivilor din aceste cluburi se face în baza reglementărilor federațiilor de specialitate, potrivit regimului de transferuri aplicat celorlalte cluburi sportive.

Art. 141. - Ministerul Educației Naționale elaborează, coordonează și aplică politica națională în domeniul educației. În acest scop exercită următoarele atribuții:

a) coordonează și controlează sistemul național de învățământ;

b) organizează rețeaua învățământului de stat și propune Guvernului cifrele de școlarizare, pe baza studiilor de prognoză, cu consultarea unităților de învățământ, a autorităților locale și a agenților economici interesați;

c) aprobă Curriculumul național și sistemul național de evaluare, asigură și supraveghează respectarea acestora;

d) coordonează activitatea de cercetare științifică din învățământ;

e) asigură cadrul pentru producția manualelor școlare; asigură finanțarea școlilor pentru achiziționarea de manuale, conform legii;

f) elaborează criteriile generale de admitere în învățământul superior;

g) aprobă înființarea liceelor și a școlilor postliceale;

h) aprobă, conform legii, regulamentele de organizare și funcționare a unităților subordonate, cu excepția instituțiilor de învățământ superior;

i) elaborează studii de diagnoză și prognoză în domeniul restructurării și modernizării învățământului și contribuie la perfecționarea cadrului legislativ;

j) asigură cadrul pentru proiectarea, omologarea și producția mijloacelor de învățământ;

k) asigură cadrul organizatoric pentru selecționarea și pregătirea adecvată a elevilor cu aptitudini deosebite;

l) asigură școlarizarea specializată și asistența psihopedagogică adecvată a copiilor și a tinerilor cu deficiențe fizice, senzoriale, mentale sau asociate;

m) analizează modul în care se asigură protecția socială în învățământ și propune măsuri corespunzătoare Guvernului și autorităților publice locale abilitate;

n) coordonează activitatea bibliotecilor universitare din subordine;

o) răspunde de formarea și perfecționarea personalului didactic;

p) coordonează, potrivit legii, numirea, transferarea, eliberarea și evidența personalului didactic, de conducere, de îndrumare și control și a celui auxiliar din unitățile subordonate;

q) asigură repartizarea Fondului național al formării profesionale, cu consultarea factorilor interesați;

r) răspunde de evaluarea sistemului național de învățământ pe baza standardelor naționale;

- s) elaborează și aplică strategiile de reformă, pe termen mediu și lung, ale învățământului și educației;
- t) elaborează împreună cu alte ministere strategia colaborării cu alte state și cu organismele internaționale specializate în domeniul învățământului și cercetării științifice;
- u) colaborează, pe bază de protocoale, cu statele în care trăiește populație de naționalitate sau de origine română, pentru promovarea și desfășurarea învățământului în limba maternă;
- v) elaborează norme specifice pentru construcțiile școlare și pentru dotarea acestora;
- w) stabilește modalitățile de recunoaștere și de echivalare a diplomelor, a certificatelor și a titlurilor științifice, eliberate în străinătate, pe baza unor norme interne, ținând seama și de înțelegerile și convențiile internaționale;
- x) stabilește pentru învățământul preuniversitar de stat structura anului școlar, sesiunile de examene, perioadele de desfășurare a concursurilor, precum și vacanțele școlare;
- y) controlează modul de respectare a normelor financiar-contabile, de execuție bugetară și de administrare a patrimoniului din sistemul național al învățământului de stat; încasează taxe, în lei și în valută, pentru acoperirea cheltuielilor ocazionate de vizarea și recunoașterea actelor de studii, conform legii.

CAPITOLUL II

Inspectoratele școlare

Art. 142. - Inspectoratele școlare sunt organe descentralizate de specialitate, subordonate Ministerului Educației Naționale, având, în principal, următoarele atribuții:

- a) urmăresc modul de organizare și de funcționare a rețelei de învățământ preuniversitar, în conformitate cu politica educațională la nivel național;
- b) asigură aplicarea legislației în organizarea, conducerea și desfășurarea procesului de învățământ;
- c) asigură calitatea învățământului și respectarea standardelor naționale prin inspecția școlară;
- d) înființează, cu avizul Ministerului Educației Naționale, unități școlare ale învățământului de stat: grădinițe, școli primare, gimnazii, școli profesionale și de ucenici;
- e) propun Ministerului Educației Naționale rețeaua de școlarizare din raza lor teritorială, în conformitate cu politica educațională, a studiilor de prognoză, după consultarea unităților de învățământ, a autorităților locale, a agenților economici și a partenerilor sociali interesați;
- f) asigură, împreună cu autoritățile administrației publice locale, școlarizarea elevilor pe durata învățământului obligatoriu;
- g) coordonează încadrarea unităților de învățământ cu personal didactic necesar, în conformitate cu prevederile Statutului personalului didactic;
- h) organizează și îndrumă activitatea de perfecționare a personalului didactic, de cercetare științifică și alte acțiuni complementare din învățământul preuniversitar;
- i) coordonează utilizarea, dezvoltarea și protejarea bazei didactico-materiale din unitățile de învățământ, împreună cu autoritățile publice locale;
- j) coordonează organizarea admiterii și a examenelor de absolvire din unitățile de învățământ, precum și a concursurilor școlare;
- k) controlează activitățile și serviciile de învățământ preuniversitar organizate de agenți economici, fundații, asociații, culte și de alte persoane juridice sau fizice de pe raza lor teritorială; constată eventualele încălcări ale prevederilor legale și iau măsurile prevăzute de lege;
- l) coordonează activitatea bibliotecilor din unitățile de învățământ subordonate;
- m) coordonează și controlează activitatea Casei corpului didactic.

Art. 143. - (1) Structura inspectoratelor școlare județene și al municipiului București se stabilește prin ordin al ministrului educației naționale.

(2) În structura inspectoratelor școlare din județele cu învățământ și în limbile minorităților naționale sunt cuprinși și inspectori școlari pentru acest învățământ.

(3) Unitățile extrașcolare și unitățile conexe învățământului preuniversitar sunt subordonate inspectoratului școlar.

(4) Inspectoratul școlar are un consiliu de administrație și un consiliu consultativ. Consiliul de administrație este format din 9-11 membri, dintre care: inspectorul școlar general, inspectorii școlari generali adjuncți, directorul Casei corpului didactic, directorul tehnic-administrativ, contabilul-șef, consilierul juridic al inspectoratului școlar și alți membri. Inspectorul școlar general este președintele de drept al consiliului de administrație. Consiliul consultativ este format din directori de unități de învățământ, din alte cadre didactice de prestigiu, inclusiv din învățământul superior, din reprezentanți ai părinților, ai autorităților locale administrative, ai comunităților religioase, ai agenților economici, precum și din alți parteneri sociali. Președintele consiliului consultativ este ales, prin vot secret, dintre membrii acestuia.

(5) Inspectoratele școlare organizează periodic conferințe județene ale personalului didactic din învățământul preuniversitar, pe specialități, cu rol consultativ, participativ și metodic.

Art. 144. - (1) Inspectorul școlar general, inspectorii școlari generali adjuncți și directorul Casei corpului didactic sunt numiți prin ordin al ministrului educației naționale, pe baza criteriilor de competență profesională și managerială, conform legii.

(2) Inspectorii școlari se numesc de către inspectorul școlar general, prin concurs, pe baza criteriilor de competență profesională și managerială, de regulă pe o perioadă de 4 ani, conform legii.

CAPITOLUL III

Conducerea instituțiilor și a unităților învățământului de stat

Art. 145. - (1) Unitățile de învățământ preuniversitar sunt conduse de directori, ajutați, după caz, de directori adjuncți. În activitatea de conducere directorii se bazează pe consiliul profesoral, pe consiliul de administrație și pe consiliul școlar. Aceste consilii funcționează în temeiul unor regulamente elaborate de Ministerul Educației Naționale, conform legii.

(2) Consiliul profesoral al unității de învățământ, cu rol de decizie în domeniul instructiv-educativ, este format din personalul didactic de predare din unitatea respectivă și este prezidat de director.

(3) Consiliul de administrație al unității de învățământ, cu rol de decizie în domeniul administrativ, este format din cel puțin 5 membri, dar nu mai mult de 11 membri, între care directorul unității, directorul adjunct, contabilul-șef, cadre didactice alese de consiliul profesoral și reprezentanți ai părinților, precum și ai administrației publice locale. În consiliul de administrație se includ și reprezentanți ai agenților economici care asigură baza materială pentru practică. Directorul unității de învățământ este președintele consiliului de administrație.

(4) Unitatea de învățământ preșcolar sau primar, afiliată altei unități de învățământ, își alege 1-2 cadre didactice în consiliul de administrație al acesteia.

(5) În consiliile de administrație ale liceelor și școlilor postliceale se includ 1-2 elevi.

(6) În fiecare unitate de învățământ cu personalitate juridică sau pe grupuri de unități se constituie câte un consiliu școlar, care decide și răspunde de realizarea politicii educaționale la nivel local. Inițiativele locale respectă politica educațională elaborată la nivel național. Componenta și atribuțiile consiliului școlar sunt stabilite prin regulament aprobat de către Ministerul Educației Naționale.

(7) Directorii și directorii adjuncți ai unităților din învățământul preșcolar, primar, gimnazial și profesional, precum și directorii adjuncți din învățământul liceal și postliceal sunt numiți de inspectorul școlar general, conform legii.

(8) Directorii unităților din învățământul liceal și postliceal sunt numiți prin ordin al ministrului educației naționale, la propunerea inspectorului școlar general, conform legii.

(9) Directorii unităților destinate activităților extrașcolare sunt numiți de ministrul educației naționale la unitățile direct subordonate Ministerului Educației Naționale și de către inspectorul școlar general la unitățile din subordinea inspectoratului școlar.

(10) Numirea directorilor și a directorilor adjuncți ai unităților de învățământ menționate la alin. (7) și (8) se face ca urmare a susținerii unui concurs, pe baza criteriilor de competență profesională și managerială, precum și a recomandării consiliului școlar, pe o perioadă de 4 ani. Metodologia concursului se stabilește de Ministerul Educației Naționale.

Art. 146. - Instituțiile de învățământ superior sunt conduse de senat, iar facultățile și departamentele, de consilii. Senatele sunt prezidate de rectori, consiliile facultăților, de decani, iar consiliile departamentelor, de directori. Atribuțiile și raporturile acestor organisme se stabilesc prin Carta universitară. Hotărârile senatelor, ale consiliilor facultăților și ale departamentelor se iau cu majoritatea voturilor membrilor prezenți, dacă numărul lor reprezintă cel puțin două treimi din totalul membrilor.

Art. 147. - (1) Conducerea operativă a instituției de învățământ superior este asigurată de către biroul senatului, alcătuit conform Statutului personalului didactic și Cartei universitare.

(2) Președintele biroului senatului este rectorul.

CAPITOLUL IV

Evaluarea în învățământ

Art. 148. - (1) Evaluarea învățământului, ca sistem și proces, se asigură de Ministerul Educației Naționale prin instituții și organisme specializate, în baza unui regulament aprobat prin ordin al ministrului educației naționale.

(2) Evaluarea învățământului universitar și postuniversitar se asigură prin forme specifice, în conformitate cu dispozițiile legale și cu normele autonomiei universitare.

(3) În sistemul național de învățământ și educație notarea se face, de regulă, de la 10 la 1.

(4) Se recomandă aplicarea creditelor transferabile și recunoașterea lor atât în cadrul aceleiași instituții sau unități de învățământ, cât și între instituții sau unități de învățământ din țară și din străinătate.

Art. 149. - Ministerul Educației Naționale asigură evaluarea periodică a nivelului de pregătire profesională și metodică a personalului didactic din învățământ.

Art. 150. - (1) Inspectorul școlar general elaborează, la sfârșitul fiecărui an școlar, un raport privind starea învățământului din județ, respectiv din municipiul București. Acest raport se prezintă Ministerului Educației Naționale, prefecturii, consiliului județean, consiliilor locale și tuturor unităților de învățământ din județ, respectiv din municipiul București.

(2) Rectorul instituției de învățământ superior elaborează, la sfârșitul fiecărui an universitar, un raport privind starea instituției de învățământ, pe care îl transmite Ministerului Educației Naționale, prefecturii și consiliului județean, respectiv al municipiului București.

(3) Ministrul educației naționale înaintează Parlamentului raportul anual asupra stării sistemului național de învățământ, până la data de 15 octombrie. Concomitent sunt prezentate direcțiile și prioritățile de dezvoltare a învățământului preuniversitar și superior. Raportul anual se dă publicității.

TITLUL V

Resurse umane

CAPITOLUL I

Personalul din învățământ. Elevi și studenți

Art. 151. - (1) Personalul din învățământ este format din personal didactic, personal de cercetare, personal didactic auxiliar și personal administrativ.

(2) Personalul didactic este format din:

a) educatoare - în învățământul preșcolar;

b) învățători - în învățământul primar;

c) institutori - în învățământul preșcolar și primar;

d) maiștri-instrucitori - în învățământul gimnazial, profesional, liceal și postliceal;

e) profesori - în învățământul gimnazial, profesional, liceal și postliceal;

f) preparatori universitari, asistenți universitari, lectori universitari (șefi de lucrări), conferențieri universitari, profesori universitari și profesori universitari consultanți - în învățământul superior;

g) formatori.

(3) În învățământ poate funcționa personal didactic asociat.

(4) Personalul de cercetare este integrat în catedre, departamente, unități sau centre de cercetare și de microproducție.

(5) În învățământul de toate gradele funcționează personal didactic auxiliar, definit conform Statutului personalului didactic.

Art. 152. - Funcțiile didactice pe tipuri și forme de învățământ, precum și condițiile pentru ocuparea acestora se stabilesc prin Statutul personalului didactic.

Art. 153. - (1) Norma didactică pentru învățământul preuniversitar se reglementează prin Statutul personalului didactic.

(2) Norma didactică pentru profilurile cu formațiuni specifice de instruire, precum și pentru unități de învățământ din localități izolate sau pentru clase cu un număr redus de elevi se reglementează de Ministerul Educației Naționale.

(3) Norma didactică pentru învățământul universitar și postuniversitar se reglementează prin Statutul personalului didactic.

Art. 154. - (1) În învățământul de stat și particular posturile didactice se ocupă prin concurs. Condițiile pentru ocuparea funcțiilor de conducere se stabilesc prin Statutul personalului didactic.

(2) Concursurile pentru ocuparea posturilor didactice au un caracter deschis. La concurs se poate prezenta orice persoană care îndeplinește condițiile prevăzute de Statutul personalului didactic.

(3) Validarea concursurilor pentru ocuparea posturilor didactice din învățământul preuniversitar de stat se face de către inspectoratele școlare, la propunerea comisiilor de concurs.

(4) Concursurile pentru ocuparea posturilor didactice din învățământul universitar și postuniversitar se aprobă de către consiliile facultăților, la propunerea comisiilor de concurs, și se validează de către senatele universitare.

Titlurile didactice de conferențiar universitar și de profesor universitar sunt confirmate de Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare, prin comisiile de specialitate. Pe baza confirmării ministrul educației naționale emite ordin de acordare a titlurilor de conferențiar universitar și de profesor universitar.

(5) Candidatul la concursul pentru ocuparea unui post didactic cu predare în altă limbă decât cea în care și-a făcut studiile superioare susține în fața unei comisii de specialitate un test de cunoaștere a limbii în care urmează să facă predarea.

Art. 155. - Ministerul Educației Naționale are obligația de a asigura pregătirea și perfecționarea personalului didactic din sistemul național de învățământ și stabilește, prin organisme de specialitate, standardele naționale pentru atestarea calității de cadru didactic.

Art. 156. - (1) Drepturile și îndatoririle personalului didactic sunt prevăzute în Statutul personalului didactic și în Carta universitară.

(2) Dreptul la contestație al persoanelor fizice sau juridice din învățământ se exercită prin adresare către forul ierarhic superior celui a cărui decizie este contestată.

Art. 157. - (1) În instituțiile și unitățile de învățământ sunt interzise pedepsele corporale.

(2) Personalul didactic care practică asemenea metode va fi sancționat administrativ sau, în funcție de gravitatea abaterii, se va supune rigorilor legii.

(3) Drepturile și îndatoririle elevilor sunt stabilite prin regulament elaborat de Ministerul Educației Naționale, iar pentru studenți acestea sunt cuprinse în Carta universitară și în regulamentele instituțiilor de învățământ superior.

Art. 158. - (1) În învățământul preuniversitar formațiunile de studiu cuprind grupe, clase sau ani de studiu, după cum urmează:

a) grupa cuprinde în medie 15 preșcolari sau elevi, dar nu mai puțin de 10 și nu mai mult de 20; prin excepție, inspectoratul școlar poate aproba grupe cuprinzând cel puțin 7 preșcolari sau elevi;

b) clasa din învățământul primar are în medie 20 de elevi, dar nu mai puțin de 10 și nu mai mult de 25;

c) clasa din învățământul gimnazial are în medie 25 de elevi, dar nu mai puțin de 10 și nu mai mult de 30;

d) clasa sau anul de studiu din învățământul profesional, liceal și postliceal are în medie 25 de elevi, dar nu mai

puțin de 15 și nu mai mult de 30.

(2) Situațiile speciale privind formațiunile de elevi sau de preșcolari din grupa mare aflate sub efectivul minim se aprobă de Ministerul Educației Naționale.

CAPITOLUL II

Formarea continuă a personalului didactic

Art. 159. - (1) Formarea continuă a personalului didactic constituie un drept care se realizează, în principal, prin perfecționare și conversie profesională.

(2) În cadrul sistemului național de învățământ perfecționarea personalului didactic din învățământul preuniversitar se realizează, în principal, prin formele prevăzute de Statutul personalului didactic.

(3) Conversia profesională în sistemul de învățământ vizează extinderea pregătirii inițiale în vederea obținerii dreptului de a preda și alte discipline sau de a ocupa alte posturi didactice.

Art. 160. - (1) Ministerul Educației Naționale stabilește obiectivele și coordonează formarea continuă a personalului didactic din învățământul preuniversitar, evaluează, acreditează și finanțează programele de formare continuă, inclusiv de conversie profesională, realizate în:

a) instituții de învățământ superior, prin facultăți, departamente și catedre, pentru perfecționarea pregătirii de specialitate;

b) instituții de învățământ superior, prin departamentele sau catedrele de pregătire a personalului didactic, pentru perfecționarea pregătirii metodice și psihopedagogice;

c) colegii pedagogice universitare și licee cu profil pedagogic, pentru perfecționarea de specialitate, metodică și psihopedagogică a personalului didactic din învățământul preșcolar și primar;

d) case ale corpului didactic, conform art. 162;

e) centre de perfecționare, organizate în unități de învățământ, pentru perfecționarea pregătirii de specialitate a personalului didactic cu studii medii;

f) alte structuri abilitate în acest scop de Ministerul Educației Naționale.

(2) Pentru organizarea activităților prevăzute la alin. (1) instituțiile menționate pot colabora cu instituții similare, precum și cu agenți economici, conform reglementărilor legale.

Art. 161. - (1) Programele de formare continuă a personalului didactic se încheie prin colocviu sau prin alte forme specifice de evaluare, potrivit legii.

(2) Instituțiile de învățământ superior acreditate pot organiza și desfășura programe de conversie profesională, la nivel universitar și postuniversitar, cu durata de cel puțin un an și jumătate. Programele sunt aprobate de Ministerul Educației Naționale și se finalizează cu examen de absolvire. Promovarea examenului de absolvire conferă dreptul la obținerea unei diplome și dreptul de a profesa în noua specializare. Aceste activități se pot organiza în formele de învățământ prevăzute de lege.

Art. 162. - (1) Casele corpului didactic sunt centre de documentare și de organizare a activităților de formare continuă și a activităților cu caracter științific, metodic și cultural.

(2) Pentru realizarea activităților prevăzute la alin. (1) Casa corpului didactic asigură formatori calificați, acreditați de Ministerul Educației Naționale, și finanțează aceste programe. Formatorii colaborează cu departamentele și catedrele de pregătire a personalului didactic din instituțiile de învățământ superior la activitățile de formare continuă.

Art. 163. - Pentru pregătirea și perfecționarea personalului didactic de conducere, îndrumare și control Ministerul Educației Naționale înființează și coordonează centre și alte forme instituționalizate, cu atribuții în acest scop.

Art. 164. - Perfecționarea personalului didactic din învățământul superior de stat este finanțată de Ministerul Educației Naționale prin bugetele instituțiilor de învățământ și se realizează prin:

a) programe de documentare și schimburi de experiență, la nivel național și internațional;

b) programe de specializare și cooperare interuniversitară, în țară și în străinătate;

c) învățământ postuniversitar, organizat potrivit prevederilor prezentei legi;

d) programe de cercetare științifică, realizate în țară sau prin cooperare internațională;

e) inovare educațională, creație științifică, tehnică și artistică.

Art. 165. - Perfecționarea personalului didactic auxiliar din întregul sistem național de învățământ se realizează conform prevederilor art. 160.

TITLUL VI

Baza materială și finanțarea învățământului de stat

Art. 166. - (1) Baza materială a învățământului de stat constă în întregul activ patrimonial al Ministerului Educației Naționale, al instituțiilor și unităților de învățământ și de cercetare științifică din sistemul de învățământ existent la data intrării în vigoare a prezentei legi, precum și în activul patrimonial redobândit sau dobândit ulterior.

(2) În înțelesul prevederilor alin. (1), baza materială a învățământului cuprinde: spații pentru procesul de învățământ și cercetare științifică, mijloace de învățământ și de cercetare aferente, biblioteci, edituri și tipografii, stațiuni didactice și de cercetare, unități de microproducție, ateliere școlare, ferme didactice, grădini botanice, terenuri agricole, cămine, internate, cantine, cluburi ale elevilor, case de cultură ale studenților, case ale corpului didactic, case universitare, tabere școlare, baze și complexuri cultural-sportive, palate și case ale copiilor și elevilor, baze de odihnă și tratament, spații cu destinația de locuință, precum și orice alt obiect de patrimoniu

destinat învățământului și salariaților din învățământ.

(3) Baza materială aferentă procesului de instruire și de educație, menționată la alin. (2) și realizată din fondurile statului sau din fondurile instituțiilor și întreprinderilor de stat în perioada anterioară datei de 22 decembrie 1989, se reintegrează, fără plată, în patrimoniul Ministerului Educației Naționale, al instituțiilor și unităților de învățământ și de cercetare științifică din sistemul învățământului de stat. Predarea-preluarea se face pe bază de protocol. Justa despăgubire se acordă, după caz, de Guvern. În aceleași condiții se reintegrează fără plată și imobilele care, conform art. 20 alin. (2) din Legea nr. 15/1990, au trecut în patrimoniul unor societăți comerciale, indiferent de statutul capitalului social al acestora. Reintegrarea se face pe bază de protocol de predare-preluare.

(4) Baza materială a instituțiilor de învățământ superior de stat este de drept proprietatea acestora, iar cea a unităților de învățământ preuniversitar, până la apariția Legii patrimoniului public și privat al statului, rămâne în proprietatea Ministerului Educației Naționale, cu excepția unităților școlare organizate împreună cu agenți economici.

(5) Construcțiile și terenurile aferente procesului instructiv-educativ nu pot fi transferate decât cu aprobarea Guvernului, la propunerea ministrului educației naționale, fără plată și numai în interes public.

(6) Închirierea bunurilor, inclusiv a terenurilor, disponibile temporar, aflate în patrimoniul instituțiilor de învățământ superior de stat sau în administrarea acestora, se poate face pe bază de contract încheiat în conformitate cu prevederile legale, cu revizuire anuală. Bunurile, inclusiv terenurile, aflate în administrarea unităților de învățământ preuniversitar de stat, disponibile temporar, pot fi închiriate pe bază de contract încheiat în conformitate cu prevederile legale, cu revizuire anuală a acestuia, numai în conformitate cu metodologia stabilită de Ministerul Educației Naționale. Închirierea bunurilor, inclusiv a terenurilor, în condițiile prevăzute la alineatele precedente, se face cu prioritate pentru activități de învățământ.

(7) Deținătorii de bunuri prevăzute la alin. (3) și (4), care urmează să fie reintegrate în patrimoniul Ministerului Educației Naționale, al instituțiilor și unităților de învățământ și cercetare științifică din sistemul învățământului de stat, sunt obligați să pună la dispoziție împuterniciților Ministerului Educației Naționale toate documentele care atestă proprietatea, precum și documentele necesare în vederea înregistrării în evidențele contabile.

(8) Ministerul Educației Naționale, prin împuterniciții săi, va acționa în justiție persoanele juridice sau fizice care refuză semnarea protocoalelor și predarea documentelor de proprietate. Aceste acțiuni sunt scutite de taxa de timbru.

(9) Înscrierea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile aparținând Ministerului Educației Naționale sau instituțiilor și unităților de învățământ și cercetare științifică din sistemul învățământului de stat se face, după caz, în registrul de înscripțiuni și transcripțiuni, în cărțile funciare sau în cărțile de publicitate funciară, cu scutire de plata taxelor prevăzute de lege.

(10) Acțiunile în justiție formulate de Ministerul Educației Naționale și de inspectoratele școlare pentru aplicarea prevederilor alin. (1)-(3) sunt scutite de taxă de timbru.

Art. 167. - (1) Ministerul Educației Naționale, prin inspectoratele școlare, asigură, cu sprijinul material al consiliilor locale, administrarea și funcționarea tuturor unităților din învățământul preuniversitar de stat.

(2) Finanțarea cheltuielilor de funcționare, întreținere și reparare a unităților din învățământul preuniversitar, precum și a bazei didactico-materiale, cu excepția celor cuprinse la alin. (4) și (5), este asigurată prioritar de către consiliile locale din bugetele locale, precum și din resursele proprii ale respectivelor unități. Decontarea cheltuielilor alocate din bugetele locale se face de către consiliile locale, în baza documentației prezentate de unitățile școlare.

(3) Unitățile de învățământ special, cluburile, taberele, palatele copiilor și casele corpului didactic se finanțează din bugetul Ministerului Educației Naționale.

(4) Ministerul Educației Naționale asigură de la bugetul de stat fondurile necesare pentru salarizarea personalului didactic, didactic auxiliar și administrativ din unitățile și din instituțiile de învățământ preuniversitar, pentru deplasări, precum și pentru cheltuieli de dotări cu obiecte de inventar și cărți.

(5) Ministerul Educației Naționale poate aloca de la buget fonduri pentru finanțarea cheltuielilor curente aferente unor activități extrașcolare, educației copiilor cu deficiențe, perfecționării pregătirii profesionale a cadrelor didactice și altor acțiuni și activități, în condițiile legii.

(6) În zonele defavorizate, precum și în situații speciale stabilite prin hotărâre a Guvernului se pot aloca fonduri de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației Naționale, pentru dezvoltarea și modernizarea bazei materiale a învățământului preuniversitar, precum și pentru alte cheltuieli.

(7) Creditele externe contractate de Ministerul Educației Naționale cu aprobarea Guvernului, precum și dobânzile aferente acestora se rambursează din bugetul de stat.

Art. 168. - (1) În scopul întreținerii, dezvoltării și modernizării bazei materiale și de practică în instituțiile și unitățile de învățământ, cu ocazia aprobării bugetului de venituri și cheltuieli pentru unitățile subordonate, Ministerul Educației Naționale constituie Fondul național al formării profesionale, din credite bugetare și din alte surse dobândite în condițiile legii.

(2) Fondul național al formării profesionale se gestionează cu consultarea Consiliului Național pentru Formare și Educație Continuă, potrivit criteriilor stabilite prin ordin al ministrului educației naționale.

Art. 169. - (1) Unitățile de învățământ primar și gimnazial din mediul rural și periurban, precum și liceele agricole, agromontane, silvice și pedagogice, care nu au în proprietate terenuri agricole în extravilan, primesc în folosință, pentru constituirea lotului didactic experimental, o suprafață de 1 ha pentru școlile primare, 2 ha pentru

școlile gimnaziale, 3 ha pentru liceele pedagogice și minimum 10 ha pentru liceele agricole, agromontane și silvice, în echivalent arabil.

(2) Loturile experimentale prevăzute la alin. (1) se atribuie, la cerere, unităților școlare respective din terenurile agricole și silvice ce au aparținut școlilor sau, după caz, din fondul de rezervă al localităților, aflat la dispoziția consiliilor locale.

(3) În cazul în care pe teritoriul localității nu există resurse de pământ conform prevederilor alin. (2), suprafețele cuvenite se atribuie în folosință din terenurile aflate în proprietatea autorităților publice locale sau în administrarea Agenției Naționale de Dezvoltare și Amenajare Rurală.

(4) Reconstituirea dreptului de proprietate la unitățile școlare prevăzute la alin. (1), punerea în posesie, precum și eliberarea titlurilor de proprietate se fac de către comisiile locale și județene de aplicare a Legii fondului funciar nr. 18/1991.

Art. 170. - (1) Finanțarea învățământului de stat se face de la bugetul de stat, în limitele a cel puțin 4% din produsul intern brut, în concordanță cu următoarele cerințe:

a) considerarea dezvoltării învățământului ca o prioritate națională, pentru pregătirea resurselor umane la nivelul standardelor internaționale;

b) profesionalizarea resurselor umane în concordanță cu diversificarea pieței muncii;

c) dezvoltarea învățământului superior și a cercetării științifice universitare pentru integrare la vârf în viața științifică mondială.

(2) Sistemul de finanțare a învățământului asigură descentralizarea gestionării fondurilor și permite implicarea comunităților locale în alocarea de resurse financiare suplimentare pentru învățământ.

(3) Instituțiile și unitățile de învățământ pot beneficia și de alte surse de venituri dobândite în condițiile legii: venituri proprii, subvenții, donații, sponsorizări și taxe de la persoane juridice și fizice. Veniturile obținute din sursele menționate se gestionează și se utilizează integral la nivelul instituțiilor și unităților respective, inclusiv pentru majorarea fondului de salarii, fără vărsăminte la bugetul de stat, la bugetele locale și fără a afecta alocațiile bugetare.

(4) Fondurile alocate Ministerului Educației Naționale pentru învățământul preuniversitar se repartizează inspectoratelor școlare care le redistribuie unităților de învățământ din teritoriu prin ordonatorii terțiari de credite subordonați.

(5) Baza de calcul al fondurilor alocate fiecărei unități și instituții de învățământ reprezintă cuantumul din bugetul de stat care revine unui preșcolar, elev, student sau cursant, în funcție de nivelul și specificul instruirii și de ceilalți indicatori specifici activității în învățământ, în special de cei referitori la calitatea prestației în învățământ.

(6) Învățământului superior i se alocă un fond distinct de cercetare din bugetul global al cercetării științifice. Alocarea fondurilor de finanțare a cercetării se face după criteriile competitive, în funcție de prioritățile naționale și de performanțele obținute sau anticipate. Competiția pentru fondurile de finanțare a cercetării este deschisă tuturor instituțiilor de învățământ superior acreditate. Alocarea fondurilor pentru finanțarea cercetării se face de Ministerul Educației Naționale, la propunerea Consiliului Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior. Consiliul are personal propriu, integrat în Ministerul Educației Naționale.

(7) Fondurile de investiții pentru obiective noi și dotări cu echipamente se alocă separat, în funcție de prioritățile strategice ale dezvoltării învățământului. Pot beneficia de alocarea acestor fonduri toate unitățile și instituțiile de învățământ acreditate, conform legii.

(8) Execuția bugetară anuală a instituțiilor și unităților de învățământ este publică.

Art. 171. - (1) Instituțiile de învățământ superior de stat funcționează ca instituții finanțate din fondurile alocate de la bugetul de stat și din alte surse, potrivit legii.

(2) Veniturile acestor instituții se compun din sume alocate de la bugetul Ministerului Educației Naționale, pe bază de contract, pentru finanțarea de bază și finanțarea complementară, realizarea de obiective de investiții, fonduri pentru burse și protecția socială a studenților, precum și din venituri proprii, dobânzi, donații, sponsorizări și taxe percepute în condițiile legii de la persoane fizice și juridice, române sau străine, și din alte surse. Aceste venituri sunt utilizate de instituțiile de învățământ superior, în condițiile autonomiei universitare, în vederea realizării obiectivelor care le revin în cadrul politicii statului din domeniul învățământului și cercetării științifice universitare.

(3) Finanțarea de bază se asigură din bugetul de stat, în funcție de numărul de studenți și doctoranzi admiși la studii fără taxă, de numărul de cursanți, de nivelul și specificul instruirii teoretice și practice și de ceilalți indicatori specifici activității de învățământ, în special de cei referitori la calitatea prestației în învățământ.

(4) Finanțarea de bază se realizează de Ministerul Educației Naționale, pentru a se asigura desfășurarea în condiții normale a procesului de învățământ, la nivel universitar și postuniversitar, conform standardelor naționale.

(5) Finanțarea complementară se asigură atât din sume de la bugetul de stat, cât și din surse externe, respectiv împrumuturi și ajutoare externe.

(6) Finanțarea complementară se realizează de Ministerul Educației Naționale prin:

a) subvenții pentru cazare și masă;

b) fonduri alocate pe bază de priorități și norme specifice pentru dotări și alte cheltuieli de investiții și reparații capitale;

c) fonduri alocate pe baze competiționale pentru cercetarea științifică universitară.

(7) Finanțarea instituțiilor de învățământ superior de stat se face pe bază de contract încheiat între Ministerul Educației Naționale și instituția de învățământ superior respectivă, după cum urmează:

a) contract instituțional pentru finanțarea de bază, pentru fondul de burse și protecție socială a studenților, precum și pentru finanțarea de obiective de investiții;

b) contract complementar pentru finanțarea cercetării științifice universitare, a reparațiilor capitale, a dotărilor și a altor cheltuieli de investiții, precum și subvenții pentru cazare și masă. Sumele aferente cercetării științifice universitare, cuprinse în contractul complementar, se eșalonează, prin excepție de la alte reglementări, în rate stabilite prin grafice, anexe la contractele de cercetare respective.

(8) Criteriile prin care se stabilește finanțarea instituțiilor de învățământ superior de stat din bugetul de stat se aprobă de Ministerul Educației Naționale, luând în considerare propunerile Consiliului Național de Finanțare a Învățământului Superior și, respectiv, ale Consiliului Național al Cercetării Științifice Universitare. În baza criteriilor aprobate Consiliul Național de Finanțare a Învățământului Superior și Consiliul Național al Cercetării Științifice Universitare propun Ministerului Educației Naționale alocarea de fonduri corespunzătoare pentru finanțarea instituțiilor de învățământ superior de stat. Consiliul Național de Finanțare a Învățământului Superior și Consiliul Național al Cercetării Științifice Universitare, ca organisme consultative de specialitate, au personal propriu și sunt finanțate de la bugetul Ministerului Educației Naționale.

(9) Fondurile pentru burse și protecția socială a studenților se alocă în funcție de numărul de studenți și doctoranzi de la învățământul de zi, fără taxă de studii.

(10) Bugetele de venituri și cheltuieli ale instituțiilor de învățământ superior de stat se aprobă de Ministerul Educației Naționale, după adoptarea bugetului de stat, prin ordin al ministrului.

(11) Soldurile rămase la sfârșitul anului din execuția bugetului prevăzut în contractul instituțional, precum și soldurile aferente cercetării științifice universitare și veniturile extrabugetare rămân la dispoziția instituțiilor de învățământ superior și se cuprind în bugetul de venituri și cheltuieli al instituției, fără vărsăminte la bugetul de stat și fără afectarea alocațiilor de la bugetul de stat pentru anul următor.

(12) Indicatorii sintetici din execuția bugetară a instituțiilor de învățământ superior se publică în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a.

Art. 172. - (1) Elevii și studenții de la cursurile de zi din învățământul de stat pot beneficia de burse de performanță, de merit, burse de studiu și burse de ajutor social.

(2) Elevii și studenții pot beneficia de burse pe bază de contract încheiat cu agenți economici ori cu alte persoane juridice sau fizice, precum și de credite pentru studiu acordate de bănci în condițiile legii.

(3) Bursele acordate elevilor din învățământul preuniversitar se suportă din bugetul de stat.

(4) Criteriile generale de acordare a burselor se stabilesc de Ministerul Educației Naționale, în colaborare cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale. Criteriile specifice de acordare a burselor de performanță, de merit, de studiu și de ajutor social se stabilesc anual, în consiliile de administrație ale inspectoratelor școlare și în senatele universitare, în limitele fondurilor repartizate și în raport cu integralitatea efectuării de către elevi și studenți a activităților școlare și universitare. Bursele de care beneficiază elevii și studenții sunt indexabile. Cuantumul minim al bursei studenților trebuie să acopere cheltuielile de cazare și de masă.

(5) Elevii, studenții și cursanții străini pot beneficia de burse, potrivit prevederilor legale.

(6) Ministerul Educației Naționale acordă anual un număr de burse pentru doctorat cu durata de 4 ani instituțiilor care organizează această formă de învățământ. Bursele se obțin prin concurs, la nivelul instituțiilor de învățământ superior. Bursierii, pe perioada bursei, au drepturile și obligațiile profesionale ale unui preparator universitar. Activitatea respectivă constituie vechime în muncă.

(7) Ministerul Educației Naționale acordă anual burse pentru stagii de studii universitare și postuniversitare în străinătate din fonduri constituite în acest scop. Aceste burse se obțin prin concurs organizat la nivel național.

(8) La concursurile pentru obținerea burselor prevăzute la alin. (6) și (7) pot participa studenții și absolvenții instituțiilor de învățământ superior de stat și cei ai instituțiilor de învățământ superior particular acreditate.

Art. 173. - (1) Cheltuielile de întreținere a internatelor, căminelor și cantinelor, destinate elevilor și studenților, se acoperă din veniturile proprii ale unităților și instituțiilor de învățământ respective; ele se completează cu subvenții acordate din bugetul de stat și din bugetele locale.

(2) Instituțiile de învățământ superior de stat asigură, pentru efectuarea practicii comasate a studenților, pe perioada prevăzută în planurile de învățământ, cheltuielile de masă, cazare și transport, în situațiile în care practica se desfășoară în afara centrului universitar respectiv.

(3) Documentația tehnică și materialele pentru construcții destinate învățământului de stat și celui particular acreditat, precum și achiziționarea de aparatură, utilaje, fond de carte, publicații și dotări pentru procesul didactic sunt scutite de T.V.A. și de taxe vamale.

Art. 174. - Pentru învățământul de stat preșcolar, primar și gimnazial se asigură gratuit manualele școlare. Beneficiază de aceeași gratuitate și elevii din învățământul profesional și liceal ai căror părinți au venitul lunar, pe membru de familie, egal sau mai mic decât salariul minim brut pe economie.

Art. 175. - Preșcolarii, elevii și studenții beneficiază de asistență medicală și psihologică gratuită în cabinete medicale și psihologice școlare ori în policlinici și unități spitalicești de stat.

Art. 176. - (1) Elevii și studenții beneficiază de tarif redus cu 50% pentru transportul local în comun, de suprafață și subteran, precum și pentru transportul intern auto, feroviar și naval, în tot timpul anului calendaristic.

- (2) Elevii și studenții orfani sau proveniți din casele de copii beneficiază de gratuitate pentru categoriile de transport prevăzute la alin. (1).
- (3) Elevii și studenții beneficiază de tarife reduse cu 50% pentru accesul la muzee, concerte, spectacole de teatru, operă, film și la alte manifestări culturale și sportive organizate de instituții publice.
- (4) De prevederile acestui articol beneficiază, de asemenea, elevii și studenții din învățământul particular acreditat.
- (5) Elevii și studenții etnici români din afara granițelor țării, bursieri ai statului român, beneficiază de gratuitate la toate manifestările prevăzute la alin. (3).
- (6) Instituțiile de învățământ superior au dreptul de a acorda, în afara cifrei de școlarizare aprobate, cel puțin un loc pentru studii gratuite absolvenților cu diplomă de bacalaureat primiți din centrele de plasament, în condițiile stabilite de senatul universitar.

Art. 177. - (1) Activitățile extrașcolare - științifice, tehnice, cultural-artistice și sportive -, precum și cele pentru elevii capabili de performanțe superioare sunt finanțate de la bugetul public național, conform normelor stabilite de Ministerul Educației Naționale. În acest scop se pot folosi și alte surse de finanțare.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică și în cazul taberelor de creație, sportive și de odihnă ale elevilor și studenților.

Art. 178. - Instituțiile și unitățile de învățământ pot primi donații din țară și din străinătate, în conformitate cu legea, dacă servesc politicii educaționale a sistemului național de învățământ și dacă nu sunt contrare intereselor statului român.

TITLUL VII

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 179. - (1) Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage, după caz, răspunderea materială, disciplinară, contravențională sau penală.

(2) Împiedicarea persoanelor abilitate de a efectua controlul instituțiilor sau al unităților de învățământ constituie, după caz, abatere disciplinară ori contravențională sau infracțiune. Constatarea contravenției sau a infracțiunii și aplicarea sancțiunilor se fac de către autoritățile abilitate.

Art. 180. - (1) Părintele sau tutorele legal instituit are dreptul de a alege forma de învățământ și felul educației copilului minor.

(2) Părintele sau tutorele legal instituit este obligat să ia măsuri pentru asigurarea frecvenței școlare a elevului în învățământul obligatoriu. Nerespectarea acestei prevederi, din culpa părintelui sau a tutorelui legal instituit, constituie contravenție și se sancționează cu amendă între 500.000 lei și 2.000.000 lei.

(3) Constatarea contravenției și aplicarea amenzii se fac de către autoritățile prevăzute la art. 179 alin. (2).

Art. 181. - Dispozițiile prezentei legi se completează cu prevederile legale privind stabilirea și sancționarea contravențiilor.

Art. 182. - Asupra dreptului copilului minor de a urma învățământul obligatoriu în limba română sau în limba unei minorități naționale hotărăște părintele sau tutorele legal instituit.

Art. 183. - Până la elaborarea legii speciale de acreditare a unităților învățământului particular preuniversitar criteriile și standardele de evaluare și acreditare se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, în baza prezentei legi.

Art. 184. - Ministerul Educației Naționale poate înființa organe de specialitate în subordinea sa, potrivit legii.

Art. 185. - Activitatea de cercetare științifică finanțată de la bugetul de stat, desfășurată de personalul didactic, este remunerată în raport cu salariul orar corespunzător funcției didactice, dacă în contract nu există alte prevederi.

Art. 186. - Depășirea duratei învățământului universitar gratuit, corespunzător art. 62 și 67, se suportă de studenți, cu excepția celor care au avizul comisiei medicale și aprobarea senatului universitar, conform reglementărilor legale.

Art. 187. - Statutul profesional al absolvenților de colegii universitare se stabilește de către Ministerul Educației Naționale împreună cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României.

Art. 188. - Carta universitară nu poate avea prevederi contrare legislației în vigoare. Nerespectarea legilor în conținutul Cartei universitare atrage nulitatea de drept a actului respectiv.

Art. 189. - Examenul de capacitate și examenul de bacalaureat se susțin conform prevederilor prezentei legi, începând cu prima sesiune organizată după intrarea în vigoare a acesteia.

Art. 190. - (1) Prezenta lege intră în vigoare în termen de 30 de zile de la publicarea ei în Monitorul Oficial al României*). Pe data intrării în vigoare a legii se abrogă Legea educației și învățământului nr. 28/1978, precum și orice alte dispoziții contrare prezentei legi.

(2) În termen de 90 de zile de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României Ministerul Educației Naționale elaborează regulamentele care decurg din aplicarea acestei legi și stabilește măsuri tranzitorii.